

Treball de recerca

La Borsa

Es podria mantenir el sistema capitalista sense el mercat de valors?

Departament de Ciències Socials

Autor/Pseudònim: Rissec

ÍNDIX DE CONTINGUTS

INTRODUCCIÓ.....	3
1. INTRODUCCIÓ AL TREBALL.....	5
1.1. Tema i objecte d'estudi.....	5
1.2. Motivació i justificació.....	5
1.3. Hipòtesi i objectius.....	6
1.4. Metodologia i estructura.....	7
1.5. Agraïments.....	8
PART TEÒRICA.....	9
2. EL SISTEMA CAPITALISTA.....	11
2.1. Introducció: Economia i sistemes econòmics.....	11
2.2. En què consisteix el sistema capitalista?.....	12
2.3. Característiques del sistema capitalista.....	14
2.4. Origen del sistema capitalista.....	15
2.5. Fases del capitalisme.....	16
2.6. El futur del sistema capitalista.....	19
3. LA BORSA.....	20
3.1. Què és la borsa?.....	20
3.2. Objectius i funcions de la borsa.....	21
3.3. Una mica d'història.....	21
3.4. Estructura de la borsa.....	22
3.5. Funcionament de la borsa.....	26
3.6. Els Índexs borsaris.....	28
3.7. En què podem invertir?.....	30
3.8. Com invertir en borsa.....	33
PART PRÀCTICA.....	35
4. ENTREVISTES I RECERCA D'INFORMACIÓ.....	37
4.1. Empreses.....	38

4.2. Els intermediaris	40
4.3. Inversors.....	43
4.4. Teòrics de l'Economia	44
4.5. Visita a la borsa.....	47
5. ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE QUATRE EMPRESES DE SECTORS BORSARIS DIFERENTS.....	49
CONCLUSIONS.....	53
6. CONCLUSIONS.....	55
6.1. Conceptes i objectius assolits.....	55
6.2. Resposta a les hipòtesis.....	55
6.3. Limitacions que afecten el meu treball	57
6.4. Valoració personal.	58
BIBLIOGRAFIA	59
7. BIBLIOGRAFIA.....	61
7.1. Llibres	61
7.2. Diaris i altres documents.....	61
7.3. Espais web i adreces d'interès consultades més d'una vegada.....	61
ANNEXOS.....	63
8. ANNEXOS.....	65
8.1. Comparativa entre el sistema capitalista i el socialista	65
8.2. Empreses de l'IBEX35	66
8.3. Índex de la resta del món	68
8.4. Entrevistes.....	70
8.5. Reflexions de Josep Vicens, economista i professor d'economia ..	88
8.6. Resum de les idees expressades per George Soros en el seu llibre“La crisis del capitalisme global” (1999)	91
8.7. Visita a la borsa.....	92
8.8. Fitxes tècniques de les empreses analitzades.....	94

INTRODUCCIÓ

1. INTRODUCCIÓ AL TREBALL

El mercat és com un pèndol que sempre oscil·la entre l'optimisme insostenible (que fa que els actius siguin massa cars) i el pessimisme injustificat (que fa que els actius siguin massa barats). L'inversor intel·ligent és una persona realista, que ven a optimistes i compra a pessimistes.

Benjamin Graham

1.1. Tema i objecte d'estudi

El tema d'aquest treball és la borsa i la seva relació amb el sistema capitalista. D'una banda em centraré en analitzar els factors determinants dels sistema capitalista i la seva evolució al llarg de la història tot apropant-me al món de la borsa per entendre millor el seu funcionament i, per l'altra, analitzaré com evolucionen algunes de les empreses dels diferents sectors que cotitzen a la borsa .

Essent conscient que no puc abastar tot l'ampli tema relacionat amb la borsa, em basaré en el seu funcionament i en els avantatges i inconvenients que suposa en relació amb el sistema capitalista, perquè dóna una visió global i és el punt de partida per comprendre els altres factors borsaris. Per tant, l'objectiu d'aquest treball no és analitzar els mètodes i tècniques utilitzades en borsa per aconseguir més beneficis, sinó conèixer el paper que juga el Mercat de Valors dins el sistema capitalista.

1.2. Motivació i justificació

A l'hora d'escollir el tema del treball de recerca tenia molt clar que el volia emmarcar dins l'àrea d'economia, perquè sempre m'ha interessat molt i, dins de l'ampli ventall de temes possibles, el que em cridava més l'atenció era el món de la borsa. El cas és que des de fa uns quants anys intento seguir l'evolució de l'IBEX35 i sovint he llegit articles i webs sobre el funcionament de la borsa i fins i tot havia intentat fer simulacions virtuals. Però per raons diverses mai n'acabava d'entendre el funcionament global, ja fos per l'edat o perquè no hi dedicava prou temps per entendre la complexitat del tema.

Per això, vaig veure en el treball de recerca l'oportunitat per a endinsar-me en el món de la borsa de manera més profunda i intentar aprendre el màxim possible. Tanmateix, el primer que em vaig adonar va ser que era un tema massa extens i per tant l'havia d'acotar molt i amb l'ajuda del meu tutor de pràctiques vaig centrar l'objecte d'estudi.

Vaig escollir la relació de la borsa amb el sistema capitalista perquè vaig observar que era un tema que no s'havia investigat gaire, doncs la majoria de treballs de recerca s'encaminaven més cap a les carteres d'inversió.

Des de fa temps vull encaminar els meus estudis i futur professional cap al món econòmic i empresarial i crec que aquest treball em serà de gran utilitat per veure que em trobaré un cop comenci la universitat i també per les possibles feines que podria trobar en acabar els estudis.

M'il·lusiona molt el repte de poder jugar a la borsa un cop hagi acabat la meva formació, perquè realment penso que és un tema apassionant en el qual pots fer servir els teus coneixements per comprar i vendre accions, avançant-te al mercat.

Sóc conscient que el meu objecte d'estudi inclou dos temes que per si sols ja són molt amplis, el sistema capitalista i la borsa, i per tant he intentat sintetitzar-los al màxim perquè aquest treball no fos massa extens, sempre utilitzant un llenguatge molt planer per a facilitar la comprensió del lector.

1.3. Hipòtesi i objectius

Les hipòtesis de treball plantejades són:

- 1- "Actualment el sistema capitalista no es podria mantenir sense la borsa."
- 2- "Les empreses líders que cotitzen a borsa en els diferents sectors econòmics no segueixen la mateixa evolució borsària."

Cal dir que per corroborar la primera hipòtesi es compta fer la valoració a partir del punt de vista d'experts i professionals pertanyents als diferents grups o entitats que d'una manera o altra estan relacionats amb el món de la borsa .

En canvi per a la segona hipòtesi em basaré en les dades objectives de quatre empreses en relació als seus resultats econòmics a la borsa i a l'evolució d'aquests.

Aquestes dues vies paral·leles de recerca em permetran extreure una conclusió final i poder corroborar o desmentir les meves hipòtesis inicials.

Els objectius d'aquest treball es concreten en:

1. Obtenir el màxim d'informació i trobar respostes a les preguntes formulades per confirmar les hipòtesis plantejades.
2. Ampliar el meu coneixement sobre l'economia, el capitalisme i la borsa.

3. Conèixer la terminologia pròpia del món de la borsa.
4. Apropar-me al món de la borsa i a persones i entitats que d'una manera o altra hi estan relacionades.
5. Aprendre a fer gràfics i interpretar-los, per poder fer valoracions objectives sobre la situació i evolució econòmica de les empreses.

1.4. Metodologia i estructura

Per tal d'assolir els objectius proposats, es portarà a terme la següent metodologia:

En primer lloc la recerca es centra en la documentació i recopilació d'informació per mitjà d'una selecció de llibres, diaris econòmics i espais web especialitzats.

Paral·lelament, cal realitzar un llistat d'entitats i persones concretes que representin cada un dels sectors (Bancs, Societats de Valors, petits i grans inversors, empreses, professors d'economia...) per realitzar una sèrie d'entrevistes.

Es fan les gestions pertinents per aconseguir respostes positives dels diversos col·laboradors, correus electrònics de presentació, trucades telefòniques i visites directes.

També planifico una visita a la Borsa de Barcelona per conèixer el seu funcionament.

Per deixar constància i poder documentar alguna de les entrevistes i visites s'ha fet un registre fotogràfic.

Un dels mètodes utilitzats per dur a terme el treball de camp ha estat la realització d'entrevistes. Aquestes entrevistes persegueixen un objectiu comú i per tant l'estructura de les mateixes és similar. Tanmateix ha calgut modificar les preguntes per adequar-les al sector concret.

Per a l'anàlisi pràctica de l'evolució econòmica dels diferents sectors, cada dijous es recullen les dades de les quatre empreses de l'IBEX35 escollides per fer un seguiment setmanal durant tres mesos.

Un cop realitzades aquestes tasques, reflexiono sobre els resultats obtinguts per extreure'n unes conclusions i finalment ho explico tot en aquesta memòria escrita.

L'estructura de la memòria és molt important i per això divideixo els continguts en dos blocs clarament diferenciats: un de teòric i un altre de pràctic.

El primer consisteix en la informació bàsica sobre el sistema capitalista.

Pel que fa al segon, la part pràctica, conté les valoracions de les diferents entrevistes realitzades a persones dels diversos sectors que conformen el sistema capitalista i un seguiment i anàlisi de l'evolució de quatre empreses de l'IBEX 35.

A més d'aquests dos apartats principals, la memòria també inclou un índex que serveix de guia i que mostra l'estructura i la jerarquitització dels continguts, la present introducció, els dos grans blocs teòrics i pràctics i finalment les conclusions, on valoraré les hipòtesis plantejades a la introducció, i les referències bibliogràfiques que mostren quines han estat les meves fonts documentals. Al final del treball incloc un annex amb les entrevistes complertes i altres documents imprescindibles per entendre el treball realitzat.

1.5. Agraïments

No hagués estat possible la realització d'aquest treball sense la col·laboració de diferents persones que han esdevingut essencials per la correcta evolució del treball gràcies a la seva implicació i ajuda.

M'agradaria agrair tot el temps i ajuda que m'han dedicat les persones que esmento a continuació:

Al meu tutor del treball i perquè m'ha recolzat des del primer moment. M'ha ajudat a centrar i estructurar el tema d'estudi i m'ha orientat en els mètodes que podria utilitzar i en la bibliografia més útil.

A la Montse Puig, que sempre ha estat disposada a orientar-me i m'ha acompanyat a descobrir la Borsa de Barcelona.

A totes les persones entrevistades i col·laboradors que han fet possible aquest treball, perquè gràcies a ells he pogut dur a terme la part pràctica, especialment en Josep Vicenç, en Joan Puigderrajols, en Ramon Rabat, en Jordi Albertí i la Susana Vila.

A més, també haig d'agrair a moltes persones intermediàries que m'han obert la porta a empreses i entitats perquè sense el seu contacte no hagués estat possible contactar-hi i aconseguir informació pel desenvolupament del treball.

A la meua família, en especial als meus pares i a la meua germana pel seu suport incondicional i perquè sempre m'animen a assumir nous reptes.

PART TEÒRICA

2. EL SISTEMA CAPITALISTA

2.1. Introducció: Economia i sistemes econòmics

L'objectiu d'aquest treball és explicar en què consisteix el sistema capitalista, quines característiques té i quins són els elements més importants a tenir en compte. Tanmateix abans d'introduir-nos en aquest sistema concret cal obtenir una visió més global i definir què s'entén per economia i quins són els principals sistemes econòmics.

En un sentit ampli, l'economia és l'estudi sistemàtic de l'acció humana o dels mitjans necessaris que han d'aplicar-se per a aconseguir els fins proposats.

En un sentit més restringit, l'economia és la ciència social que estudia l'assignació dels recursos escassos entre usos alternatius per a satisfer unes necessitats humanes que són il·limitades. És a dir, estudia la manera com s'administren els recursos amb l'objectiu de produir béns i que aquests puguin ser distribuïts per la població per satisfer les seves necessitats, tant les primàries o bàsiques com les secundàries o supèrflues.

Paul Samuelson (Premi Nobel d'Economia del 1970) considera que l'economia és la més antiga de les arts i la més nova de les ciències. Cal tenir en compte que l'economia com a ciència moderna es considera que neix el 1776 amb la publicació de *"The wealth of nations"* d'Adam Smith (1723-1790) i que des de 1969 és una de les disciplines distingides anualment amb el lliurament dels Premis Nobel (com la medicina, la física, la química i la literatura, a més del Premi Nobel de la Pau).

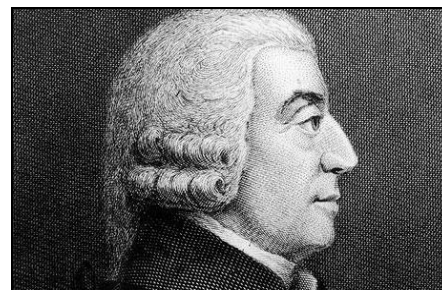

Fig. 1: Retrat d'Adam Smith
Font: Adamsmith.org

Un sistema econòmic és la manera com s'organitza una societat per a satisfer les necessitats humanes a partir d'uns recursos necessàriament limitats. Tot sistema econòmic dona resposta a 3 preguntes: 1) Què produir i en quina quantitat? 2) Com s'ha de produir? 3) Per qui es produeix?

El conjunt de principis, regles, procediments i institucions que cada societat tria per respondre aquestes preguntes i organitzar la producció, distribució i consum en el benefici de la seva societat particular origina els diferents models o sistemes econòmics.

Al llarg de la història trobem múltiples sistemes econòmics, com per exemple l'antiga Roma que tenia un sistema esclavista. El principal mitjà de producció era la mà d'obra esclava i, atès que els esclaus s'aconseguien fonamentalment mitjançant la conquesta i dominació de pobles estrangers, això generava una constant pressió expansionista per estendre l'imperi més enllà de les seves últimes fronteres. En l'Edat Mitjana, el sistema econòmic imperant va ser el feudalisme. El senyor feudal es comprometia a proporcionar seguretat al vassall, a canvi que aquest realitzés per a ell tota una gamma de treballs, incloent el pagament d'impostos i la prestació de diversos serveis personals.

Actualment conviuen principalment tres sistemes econòmics: el sistema econòmic capitalista o economia de lliure mercat¹, el comunisme o sistema d'economia de planificació centralitzada² i el sistema d'economia mixta o d'economia intervinguda³.

Per poder il·lustrar millor les característiques del sistema capitalista, a l'annex s'hi detallarà un quadre resum sobre les diferències principals entre el sistema capitalista i el sistema socialista.

2.2. En què consisteix el sistema capitalista?

El sistema capitalista és un ordre o sistema social i econòmic en què els mitjans de producció són en la seva majoria propietat privada i en què el capital s'inverteix en la producció, distribució i el comerç dels béns i serveis per tal d'obtenir guanys o el benefici màxim en un mercat lliure i competitiu.

Etimològicament, l'arrel de la paraula capitalisme, *capital* prové del llatí *capitalis* que deriva al mateix temps de *caput* "cap" en referència als caps de bestiar. Inicialment aquest terme es referia a les persones que posseïen riqueses. El significat modern de la paraula capitalisme el

¹ Sol citar-se a Adam Smith (1723-1790) com el fundador de l'economia moderna i a la seva obra *La riquesa de les nacions* (1776) com la pedra angular del capitalisme. Aquest sistema es basa en la premissa de què l'economia pot autoregular-se tota sola en una forma satisfactòria, i apunta a que la intervenció de l'Estat en la mateixa sigui mínima.

² Karl Marx (1818-1883) és considerat com el fundador d'aquest sistema econòmic. El primer volum de *Das Kapital* es va publicar el 1867 i n'estableix les bases teòriques. En aquest sistema és l'Estat qui controla tots els aspectes de la vida econòmica. No permet l'existència de la propietat privada.

³ John Maynard Keynes (1883-1946) va teoritzar aquest sistema en què l'estat intervé activament en l'ordre social, estableix el marc jurídic-institucional, redistribueix la renda i intervé per evitar crisis periòdiques i estabilitzar la societat.

Es podria mantenir el sistema capitalista sense el mercat de valors ?

va originar Richard de Radonvilliers (1842), Pierre Leroux (1848) i William Thacercy (1854) entre altres. Karl Marx i Fredrich Engels van parlar de “la forma capitalista de la producció” (*capitalistische produktionsofrm*), però no van fer ús de la paraula “capitalisme.”

Tanmateix el que actualment anomenem capitalisme és el resultat d'un procés en el què les activitats econòmiques i les relacions que aquestes comporten han anat generant mecanismes de funcionament cada cop més complexes.

Les pràctiques econòmiques capitalistes es van institucionalitzar a Europa entre els segles XVI i XIX, encara que algunes característiques de l'organització capitalista ja existien des de l'Antiguitat. El capitalisme ha emergit en el món occidental com el sistema econòmic dominant des del declivi del feudalisme. Des de la revolució industrial, el capitalisme s'ha estès gradualment des d' Europa a altres llocs del món.

Fig. 2: Transformacions segle XIX
Font: www.sunion.net

La majoria dels països desenvolupats, no tots, són economies capitalistes o de mercat mixt ⁴, en què existeix la propietat pública i la regulació del govern sobre la producció, el comerç i altres aspectes econòmics.

El diccionari de llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans el defineix amb les següents paraules: «Sistema econòmic caracteritzat per la propietat privada dels mitjans de producció, concentrats en mans d'una minoria, la prevalença del mercat i la recerca del benefici.»

Per tant, el capitalisme és el sistema econòmic instaurat actualment a la majoria de països del món i que consisteix en la propietat privada, és a dir, que es privatitza la majoria de béns: terra, materials, objectes, etc. I consisteix en acumular la més gran quantitat de riquesa o propietats possible.

⁴ Case, Karl E., Fair, Ray C., Principles of Macroeconomics, Chapter 22 Globalization, Prentice Hall (2004).

2.3. Característiques del sistema capitalista

El sistema econòmic capitalista també es coneix com de lliure mercat i es caracteritza bàsicament perquè està basat en l'organització racional del treball, els diners i la utilització de recursos productius.

Aquest sistema econòmic es caracteritza per:

- És una economia de lliure mercat i per tant hi ha llibertat per comprar, vendre i crear empreses.
- La finalitat última d'aquest sistema econòmic és que els capitalistes obtinguin la màxima rendibilitat de les seves inversions. Es considera que la recerca del màxim benefici estimula la competitivitat de les empreses.
- La propietat del capital és privada. Això significa que hi ha llibertat d'empresa i les inversions necessàries per emprendre un negoci, muntar una empresa o iniciar la producció la poden realitzar persones, grups o societats privades.
- L'empresari, en ser el propietari del capital, obté els guanys o bé ha de suportar les pèrdues. Tanmateix té el poder de decisió sobre el funcionament de les empreses.
- Els treballadors venen el seu treball a canvi d'un salari i no solen tenir poder de direcció sobre l'empresa ni participen dels seus beneficis econòmics.
- La llei de l'oferta i la demanda regula la producció de bens, la contractació de treballadors i la venda dels productes.
- Existència de les Borses, mercats del capital on es posa en contacte els inversors i les empreses que necessiten capital.
- Importància del consum de productes béns i serveis. El mercat funciona com un cercle tancat on la producció es relaciona amb les vendes i per estimular la demanda es creen necessitats en la societat per mitjà de la publicitat i de les tècniques de venda.

Les unitats bàsiques de consum són les famílies i les empreses. Els béns que satisfan les necessitats de les primeres s'anomenen béns de consum i els de les segones béns de producció.

- La producció, l'ocupació i totes les conseqüències econòmiques derivades tenen un caràcter cíclic de manera que es passa per moments de gran expansió econòmica (grans

Es podria mantenir el sistema capitalista sense el mercat de valors ?

inversions, augment de la producció i ocupació,..) seguits de moments de crisi econòmica amb disminució de les inversions i atur.

En el capitalisme els individus o empreses duen a terme la producció de bens i serveis de forma privada i independent, dependent així d'un mercat on poder oferir-los i obtenir el màxim benefici.

El resum del funcionament del sistema capitalista el podem analitzar en aquest gràfic:

Fig. 3. El funcionament de la societat capitalista
Font: informe 06 del seminari d'economia crítica Taija

2.4. Origen del sistema capitalista

El sistema econòmic capitalista es va imposar al feudalisme al segle XVI a Anglaterra. Adam Smith, el pare de l'economia moderna, va afirmar que *els éssers humans sempre han tingut una forta tendència a realitzar canvis i intercanvis d'unes coses per unes altres* i per tant el capitalisme va tenir un origen espontani i natural. Però on va ser més destacat va ésser a les grans ciutats mercantils italianes, Florència, Gènova i Venècia. Això va ser gràcies al comerç marítim amb Orient, que també va afectar favorablement als Països Baixos gràcies al riu Rin, que era l'enllaç entre Itàlia i l'Europa Nòrdica. En aquesta època és quan van començar les primeres activitats bancàries: préstecs, dipòsits, lletres de canvi i assegurances; tot perquè els comerciants poguessin adoptar mètodes de gestió capitalista efectuant vendes a

Fig. 3: borsa de Bruges al segle XV
Font: www.nbbmuseum.com

l'engròs i venent els seus productes a les grans fires europees.

L'aparició de les primeres Borses va ser al segle XIV a les ciutats italianes on el comerç era permanent i on es concentraven les activitats financeres.

Tanmateix, va ser l'any 1409 la borsa de Bruges, un hotel dedicat a l'intercanvi de mercaderies, lletres de canvi i efectes de comerç, que marca un punt crucial en el desenvolupament de les activitats financeres. La ciutat es va imposar ràpidament gràcies a l'obertura del seu port, a la fama de les seves fires comercials i al clima de tolerància i de llibertat que aprofiten venedors i inversors de diversos orígens. Són les característiques que permetran més tard a la plaça d'Anvers dur-ho a terme al principi del Renaixement. Es podia llegir a la seva façana en llatí: "Per a ús dels venedors de tots els països i de totes les llengües."

A finals del segle XVIII alguns països europeus van començar una gran transformació tecnològica dels mitjans de producció i organització de la producció, el que coneixem com a revolució industrial i que va donar lloc al capitalisme liberal. Els símbols de la revolució van ser les fàbriques i les màquines de vapor que les integraven. Gràcies a aquesta revolució, que va afectar l'economia i va repercutir en l'organització social i política, es van establir les bases del capitalisme.

Entre els anys 1870 i 1914, un gran creixement econòmic va portar a l'aparició del capitalisme financer a causa de la unió de les indústries, els bancs i la borsa. Va sorgir de la necessitat de trobar noves fonts de finançament, perquè les empreses necessitaven un volum de capital més gran per incorporar totes les innovacions tecnològiques i per facilitar la concentració empresarial, que tenia com a objectiu controlar el mercat i limitar la lliure competència.

Aquests anys pròspers on l'economia només feia que créixer sense aparent aturador van veure la seva fi amb la gran catàstrofe borsària del Crack del 29, que va portar a l'era del neocapitalisme. Aquest desastre econòmic va ser degut a la superproducció i l'especulació a la borsa. Primer perquè es produïa molt més del que es consumia, deixant una gran quantitat de productes emmagatzemats, i la majoria dels inversors en veure-ho i preveient una crisi es van llençar tots alhora a vendre les accions. Gràcies a la intervenció de l'estat, amb mitjans proposats per economistes com Keynes per reactivar l'economia, introduint l'estat del benestar, van oferir serveis com l'educació, la sanitat o l'atur.

2.5. Fases del capitalisme

Es considera que el capitalisme ha tingut 4 grans fases:

1. **Capitalisme mercantil:** La primera fase va ser la forma mercantilista (1500-1800): Pre-revolució industrial. Acumulació de capital a través del capital mercantil als centres atlàntics dominants.

Al segle XVI, molts estats europeus, com Anglaterra i els Països Baixos, creien que la riquesa de les nacions depenia de l'acumulació de metalls preciosos (or i plata) i per això van afavorir el desenvolupament de les activitats comercials per obtenir més quantitat d'aquests metalls preciosos.

Aquesta activitat comercial, impulsada pels estats, va beneficiar els comerciants burgesos i els banquers i va originar una important acumulació de capital. Al segle XVIII aquest capital es va poder invertir en la creació de les primeres indústries.

2. **El capitalisme liberal:** Sorgit a la revolució industrial que va definir les formes bàsiques del capitalisme.

A finals del segle XVIII alguns països europeus van experimentar una gran transformació tecnològica en els mitjans i en l'organització de la producció que coneixem com a revolució industrial. En un principi, la propietat i el capital de la majoria de les fàbriques eren d'origen familiar i de mica en mica es va anar defensant la idea de llibertat econòmica, per això s'anomena capitalisme liberal.

D'altra banda, les perifèries van seguir essent rurals, no industrialitzades, i la seva participació en la divisió internacional del treball es va produir a través de la agricultura i la producció mineral. Aquesta important característica de polarització va estar acompanyada d'una altra no menys important: la cristallització i l'establiment de sistemes purament industrials com a sistemes nacionals auto centrats, esdevenuts en paral·lel a la construcció dels estats nacionals burgesos. Totes dues característiques expliquen les línies dominants de la ideologia de l'alliberació nacional. Tenia dos objectius bàsics: a) l'objectiu de considerar la industrialització com a sinònim de progrés alliberador i un instrument per posar-se al dia; b) l'objectiu de construir estats - nacions inspirats en els models dels països del centre.

Va ser l'etapa de l'imperialisme i la colonització de la resta del món per part de les potències europees, l'aparició de les grans empreses i la internacionalització de l'economia.

3. **El capitalisme financer:** Des de 1870 fins el 1914, el creixement econòmic va anar lligat a l'aparició del capital financer, fruit de la unió del capital industrial, el bancari el borsari.

Les empreses necessitaven un volum més gran de capital per renovar-se i incorporar les innovacions tecnològiques i per això calia trobar noves fonts de finançament. Al mateix temps, apareixen noves formes de concentració industrial (monopolis, càrtels, trust) que tenien com a objectiu controlar el mercat i per tant limitar la lliure competència. Els bancs i la borsa van finançar aquestes noves inversions.

4. **El neocapitalisme:** Sorgeix en un període de postguerra i va suposar la progressiva erosió de les dues característiques de l'etapa anterior. El 1929 es va iniciar als Estats Units una gran crisi originada principalment per la superproducció i l'especulació a la borsa. Les característiques i l'abast d'aquesta crisi van produir una transformació en el sistema econòmic anomenat neocapitalisme. Un dels canvis va ser la intervenció de l'estat amb mesures legislatives i com a inversor. Les noves mesures van impulsar una etapa de reactivació econòmica i de millora de les condicions de vida que és el que anomenem l'estat del Benestar. Els Estats van generalitzar serveis com l'educació, la sanitat i les prestacions d'atur.

Durant aquesta etapa es va produir la industrialització de les perifèries, un procés desigual que va ser el factor dominant a l'Amèrica llatina i a l'Àsia, amb el moviment de l'alliberació nacional, basant-se en accelerar el procés en aquells estats perifèrics que acaben de recobrar la seva autonomia política. En aquests anys es va produir també, simultàniament, el progressiu desmantellament dels sistemes de producció nacional aut centrats i la seva recomposició com elements constitutius d'un sistema integrat de producció mundial. Aquesta doble erosió va suposar una nova manifestació d'aprofundiment de la globalització.

5. **La crisi de l'Estat del Benestar:** Període més recent: l'acumulació de transformacions ha provocat el col·lapse de l'equilibri característic del sistema de la post guerra.

A principis de la dècada de 1970 es va iniciar una nova etapa de crisi que té el seu origen en l'increment de preus del petroli, imposat pels països productors, i que es coneix com la crisi del petroli. La conseqüència principal va ser l'estagflació, una situació paral·lela d'estancament de la producció i de la inflació (pujada generalitzada i persistent dels preus). Els estats, amb l'objectiu de controlar el dèficit pressupostari, van iniciar una retallada en les despeses socials.

2.6. El futur del sistema capitalista

Des dels inicis de la humanitat s'ha passat per diversos sistemes econòmics: el sistema romà, el sistema feudal, el sistema mercantilista i ara el sistema capitalista. Tots els sistemes han tingut una època d'esplendor i finalment han estat substituïts per un nou sistema econòmic originat per la decadència de l'anterior.

Tanmateix, molts economistes creuen que el sistema capitalista no desapareixerà sinó que es reformularà, no únicament per sortir de la crisi sinó per donar solució a les necessitats socials i econòmiques de la societat. Els sistemes econòmics no han de ser la finalitat, sinó el mitjà a través del qual la societat organitzi el treball, distribueixi les rendes i garanteixi els serveis socials mínims que la societat demana. Els sistemes econòmics no poden ser immutables, sinó que s'han d'adaptar a les diverses realitats de la societat per no desaparèixer.

Tanmateix, les crisis són fenòmens habituals en el capitalisme o més ben dit són inevitables. Per tant, el més important és analitzar les causes que les han provocat i conèixer les mesures adoptades per superar-les.

A més, la paraula crisi també s'utilitza per referir-se a fenòmens parcials: Crisi de borsa, quan es produeix una caiguda important dels valors cotitzats a la borsa; crisi bancària, quan els bancs són incapaços de tornar els dipòsits als ciutadans; crisi monetària, quan els països es queden sense divises per poder pagar les transaccions internacionals; crisi financera, quan una crisi borsària, bancària o monetària afecta tot el sector financer; crisi econòmica, quan la crisi afecta el que s'anomena "economia real", és a dir a aquelles empreses que produeixen béns o serveis; ...

Tanmateix, per analitzar la crisi econòmica actual cal ser precisos en la terminologia utilitzada i per això és important distingir els termes següents:

- **Desacceleració:** Es refereix al procés de disminució del ritme de creixement del PIB⁵, però continua produint-se creixement econòmic.
- **Estancament:** Situació en la qual no es produeix creixement del PIB o es produeix un creixement molt petit. Sovint també s'utilitza el terme "Creixement zero".
- **Recessió:** És un concepte tècnic que s'aplica quan durant dos trimestres consecutius una economia presenta xifres de creixement del PIB negatives, és a dir que disminueix el PIB.

⁵ PIB: Producte Interior Brut

- **Depressió:** Període prolongat de recessió o d'estancament econòmic, és a dir que no es produeix creixement econòmic.
- **Crisi:** Tot i que es pot utilitzar en molts contextos diferents, podem definir crisi econòmica com la situació en la que es produeix una interrupció de fluxos econòmics i del

3. LA BORSA

3.1. Què és la borsa?

La borsa és el mercat on es compren i es vénen accions⁶ de les empreses. La seva principal funció és la d'oferir una estructura operativa a les operacions financeres, registrant i supervisant els moviments entre els demandants i els ofertants de valors.

Això és possible perquè les empreses necessiten fons per fer noves inversions i aconseguir més objectius, i una de les maneres més fàcils d'aconseguir-ho és posant a la venda actius financers⁷ en forma d'accions que compraran els estalviadors que desitgin obtenir una rendibilitat dels seus excedents. Per tant, és un element essencial en el creixement de tota economia perquè facilita el moviment de la riquesa.

La borsa pertany al mercat secundari⁸ de valors, perquè es negocien accions que ja porten un temps a la venda. Quan surten per primera vegada a la venda, ho fan en el mercat primari⁹, on les empreses aconsegueixen els recursos financers que els falten per finançar noves inversions reals, expandir-se o renovar-se a canvi d'incorporar socis i accionistes dins l'empresa. Aquest tipus de finançament té l'avantatge que els diners que provenen de les accions no s'han de tornar en un termini establert ja que passaran a formar part dels recursos propis de l'empresa.

El mercat primari i secundari són indispensables per a l'economia perquè es complementen. El primari permet canalitzar recursos financers cap a les empreses i el secundari dóna llibertat als posseïdors d'accions de poder vendre-les quan vulguin i recuperar els seus diners.

⁶ Cada una de les parts iguals en les que es divideix el capital d'una empresa.

⁷ Són productes o títols que suposen un mitjà per mantenir riquesa als qui en posseeixen (actiu) i alhora una obligació (passiu) per als qui els deuen. És a dir allò que per a uns és un actiu, és un passiu per a altres.

⁸ Mercat on els productes que s'hi intercanvien no són nous sinó que ja han passat per més d'un propietari. Com un mercat de segona mà.

⁹ És el mercat on es col·loquen per primera vegada les accions. A la pràctica, els emissors d'accions porten a la borsa les seves ofertes de venda d'accions o ampliacions de capital.

3.2. Objectius i funcions de la borsa

Tenint en compte tots els aspectes exposats anteriorment, podem definir la borsa com una associació civil que actua com a mercat per complir les següents funcions:

- Canalitzar l'estalvi cap a la inversió empresarial, posant en contacte empresaris i estalviadors i assegurant la correcció en les transaccions.
- Proporcionar liquiditat als valors que s'hi negocien, ja que els inversors poden desfer les seves transaccions i recuperar el seu capital i afavorir una assignació eficient dels recursos.
- Fixar el preu dels valors a través de la llei de l'oferta i la demanda. L'Estat només intervé fent la funció reguladora.
- Informar els inversors i societat en general sobre la situació econòmica de les empreses que hi cotitzen.
- Donar seguretat als intervencionistes a través del control de les empreses que cotitzen a la borsa.
- Actuar de baròmetre de l'economia d'un país, pel fet que analitzant la seva evolució es pot saber la tendència econòmica general d'aquell país.

3.3. Una mica d'història

L'origen de la borsa com a institució es situa al final del segle XV, a les fires medievals de l'Europa Occidental. En aquestes fires s'inicià la pràctica de les transaccions de valors mobiliaris i títols.

El terme "borsa" va aparèixer a Bruges, concretament a la família dels banquers Van der Bursen, en el palau de la qual s'organitzà un mercat de títols i valors.

El 1460 es va crear la borsa d'Anvers, que va ser la primera institució borsària en un sentit modern.

Posteriorment es va crear la borsa de Londres el 1570, el 1595 la de Lió, el 1792 la de Nova York, el 1994 la de París, i així successivament varen anar apareixent borses a les principals ciutats del món.

Després de l'auge de les societats anònimes es van consolidar les Borses de Valors.

Fig. 4: Inicis de la Borsa de Barcelona

A Espanya, la primera borsa reconeguda oficialment va ser la de Madrid el 1831. La de Barcelona va néixer el 1915, la de Bilbao el 1881, i la de València el 1981.

Actualment existeixen aquestes institucions a gairebé tots els països, llevat d'alguns molt petits i altres de règim comunista com Cuba i Corea del Nord.

Fins ara, la més important del món és la borsa de Nova York. També destaquen la de Tokio, Londres, Frankfurt, París, Hong-Kong, Zuric, Milà i Brussel·les.

Al món hi ha dues tendències pel que fa a les relacions que mantenen les diferents borses dins d'un mateix país.

D'una banda existeixen els països que han interconnectat totes les seves borses integrant-les en un sol mercat d'àmbit nacional. Aquest és el cas dels Estats Units, del Japó, d'Austràlia, de Suïssa i del Canadà, per exemple. A Itàlia, hi ha la mateixa tendència ja que existeixen deu borses amb un sistema integrat de negociació a través de l'intercanvi d'informació en temps real i una xarxa de comunicacions que permet l'encreuament d'operacions entre agents de diferents places.

D'altra banda, hi han d'altres països on s'ha implantat una borsa única que ha eliminat pràcticament totes les restants, com es el cas de França. En aquest país, la major part de valors només poden negociar-se a la borsa de París.

A Europa, algunes de les principals borses s'han unit i han format un mercat denominat Euronext N.V. que agrupa en una sola empresa a les borses de París, Amsterdam, Luxemburg, Brussel·les, Lisboa i Porto.

Un dels objectius que persegueix la Unió Europea és agrupar totes les seves borses en només una institució.

Els avantatges d'aquestes unions són molt positius, pel fet que en augmentar l'oferta i la demanda de mercats, s'aconsegueix una major liquiditat que beneficia tant a les entitats emissores de valors com als inversors. Aquests últims poden escollir entre una major oferta de títols sense haver d'anar a altres mercats financers.

La internacionalització de les economies, el desenvolupament tecnològic i de les telecomunicacions i la liberalització dels moviments de capitals han produït el fenomen de la globalització dels mercats de valors.

Actualment les borses de valors juguen un paper clau en l'economia d'un país. Aquestes fomenten l'estalvi i la inversió a llarg termini, donant força al mercat de capitals i impulsant el desenvolupament econòmic i social d'un país.

3.4. Estructura de la borsa

Per entendre el funcionament de la borsa, que garanteix un mercat segur i públic on totes les transaccions estan assegurades tan jurídicament com econòmicament, cal conèixer la manera com s'estructura i totes les comissions, societats i classificació dels seus membres segons la funció que realitzen.

3.4.1. Òrgans consultius o reguladors

- **La Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV)**

La Comissió Nacional del Mercat de Valors és un òrgan públic amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat pública i privada que té com a funció principal la supervisió i inspecció dels Mercats de Valors, vetllant per la transparència dels mercats, la correcta formació dels preus i la protecció dels inversors. Aquesta comissió està regida per un Consell format pel President, Vicepresident, el Director General del Tresor i Política Financera i subgovernador del Banc d'Espanya i tres consellers nomenats pel ministre d'Economia i Hisenda. Aquest Consell és assessorat pel Comitè Consultiu de la CNMV, compost per representants dels membres de les Borses.

- **Les Societats rectores de les Borses**

Les Societats Rectores de les Borses són Societats Anònimes¹⁰, els accionistes de les quals són exclusiva i obligatòriament Societats i Agències de Valors.

La seva funció bàsica és la de regir i administrar la corresponent borsa, essent responsables de l'organització i el funcionament intern, però en cap cas poden realitzar activitats d'intermediació financera. Al mateix temps, elaboren i faciliten la informació relativa a la contractació borsària i autoritzen l'admissió o suspensió a cotització de valors.

- **La Societat de Borses**

La Societat de Borses és una Societat Anònima constituïda per Societats Rectores de Borses. La seva funció és gestionar el Sistema d'Interconnexió Borsària (SIB) i informar favorablement de les sol·licituds d'incorporació al SIB.

- **Servei de Compensació i Liquidació (SCLV)**

La societat de Compensació i Liquidació és una Societat Anònima constituïda per les Entitats implicades en els processos de liquidació¹¹ i compensació de valors (Societats i Agències de Valors, Bancs i Caixes d'estalvis,...). Les seves funcions són específicament gestionar la liquidació i la compensació de valors i portar el registre comptable dels valors admesos a cotització.

¹⁰Societat mercantil en la qual el capital és dividit en accions i integrat per les aportacions dels socis, els quals no respondran personalment dels deutes socials.

¹¹ La liquiditat d'un actiu financer es mesura en funció de la seva facilitat de conversió en diner, a curt termini, sense que comporti pèrdues.

3.4.2. Agents del mercat

A la borsa intervenen diverses classes de persones físiques o jurídiques:

- **Els emissors:** Son institucions públiques o empreses privades que volen obtenir part del finançament que els cal emetent accions que cotitzin a la borsa. Aquest fet demostra que la borsa, a part de ser un mercat de negociació de valors, també és un marc per a la captació de recursos financers o obtenció de capital per a les empreses.
- **Els inversors:** Són les empreses o particulars que estan interessats a aconseguir una rendibilitat¹² dels seus estalvis comprant o venent accions de la borsa. Són persones que utilitzen els seus excedents o disponibilitats econòmiques per adquirir accions o títols negociables en el mercat financer amb l'objectiu d'obtenir guanys en un termini determinat.
- **Els mediadors o intermediaris financers:** Els intermediaris financers són les institucions encarregades de posar en contacte els estalviadors que volen invertir en la borsa, perquè una persona o empresa no pot comprar i vendre accions directament. Necessita establir un contracte amb una d'aquestes entitats que et cobrarà comissions a canvi de realitzar-te operacions.

Es podrien dividir els intermediaris financers en dos grans blocs:

- **Entitats bancàries:** Aquestes entitats a més de fer d'intermediaris a la borsa tenen la possibilitat de prestar diners. Entre aquestes hi trobem el Banc Central, les caixes d'estalvis, les cooperatives de crèdit i la banca privada. Es caracteritzen perquè alguns dels seus passius són passius monetaris i són acceptats generalment pel públic.
- **Societats de valors i agències de valors:** Són institucions que no poden deixar diners i per tant només actuen com a mitjancers en les operacions de la borsa.

Les societats i agències de valors reben ordres dels clients sobre quins productes financers volen que els comprin, però el que les diferencia és que les societats de valors poden actuar per si mateixes, comprant accions per compte propi, mentre que les agències de valors no ho poden fer (les societats de valors tenen la possibilitat d'exercir totes les funcions fixades per la llei).

¹² La rendibilitat d'un actiu financer es refereix a la seva capacitat de produir interessos o altres rendiments, com a contraprestació a la cessió de fons i a l'assumpció temporal d'un risc.

Es podria mantenir el sistema capitalista sense el mercat de valors ?

Les societats de valors es van originar el 1988 i són els intermediaris més complets del mercat perquè poden actuar tant per compte propi com per compte aliè¹³.

Per poder-se constituir com a Societat de Valors, han de comptar amb un capital mínim de 2 milions d'euros i sotmetre's al manteniment d'uns nivells de liquiditat i solvència.

Les societats de valors tenen les següents facultats:

- Gestionar la cartera d'un tercer.
- Rebre ordres d'inversors, ja siguin nacionals o estrangers, relatives a la subscripció o negociació de valors.
- Gestionar la subscripció i el reemborsament de participacions en fons d'inversió i negociar, per compte propi o aliè, la seva transmissió.
- Assegurar la subscripció a emissions de valors i mediar en la seva col·locació.
- Negociar valors, nacionals o estrangers, no admesos a cotització oficial.
- Actuar com a entitats adherides al Servei de Compensació i Liquidació de valors.
- Atorgar crèdits relacionats amb l'operació de compra i venda d'accions.
- Gestionar carteres de valors de tercers.
- Ostentar la condició d'entitats delegades del Banc Central per a la realització d'operacions amb moneda estrangera vinculada a operacions de valors.

Les agències de valors només poden negociar per compte d'altri i han de comptar amb un capital de tres-cents mil euros, o en cas de ser membre del mercat, de cinc-cents mil.

Una agència de valors té les mateixes facultats descrites en les Societats de Valors, excepte, com hem dit anteriorment, que no pot operar per compte propi ni assegurar la subscripció de valors.

Una agència de valors pot ser membre d'una o varies borses i en aquests cas, se la denomina Agència de valors i borsa.

¹³ Els termes usats per aquestes dues funcions prenen la forma anglesa *Broker i dealer* respectivament.

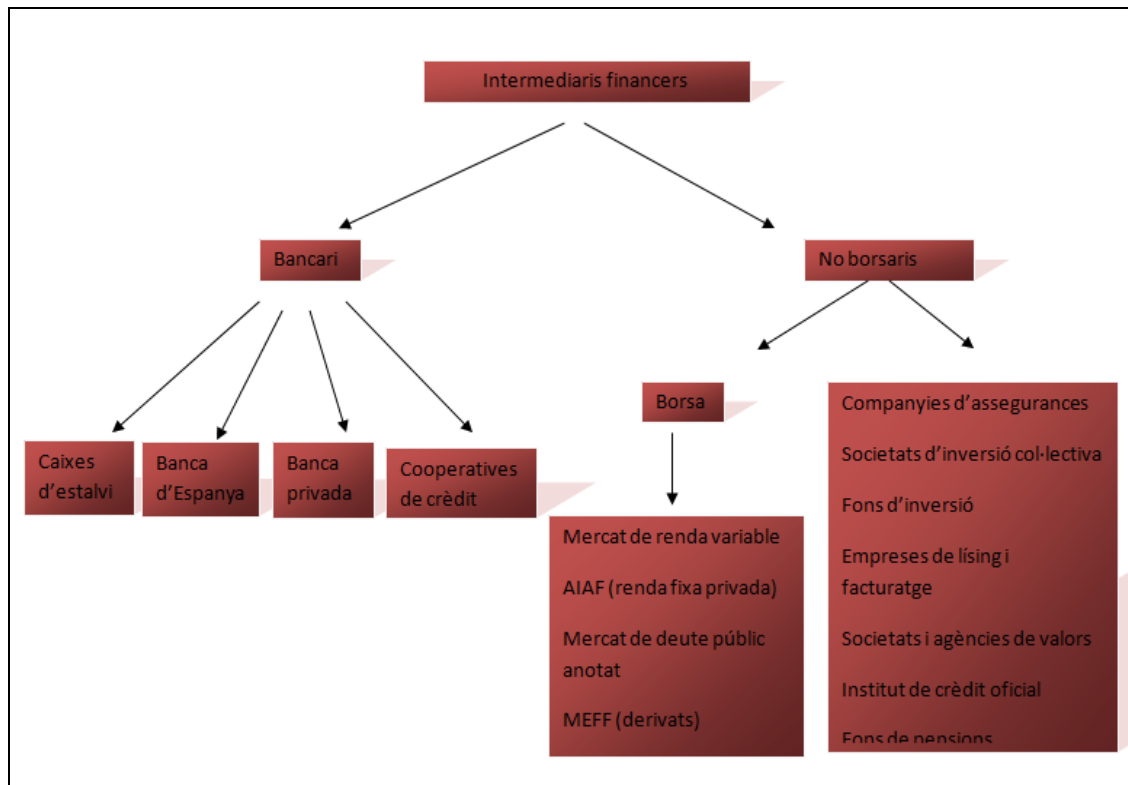

Fig. 5: Esquema d'intermediaris financers.
Font: Elaboració pròpia

3.5. Funcionament de la borsa

Com ja hem dit, la borsa és un mercat, un lloc on compradors i venedors es reuneixen per intercanviar un bé, les accions, per un preu que acordin entre ells. Mitjançant la compra de les accions, els estalviadors es converteixen en accionistes o propietaris de l'empresa. Tanmateix no és un lloc físic sinó més aviat virtual. És a dir, a Espanya, per exemple, la borsa és un sistema informàtic anomenat Sistema d'Interconnexió Borsari Espanyol (SIBE). A aquest sistema arriben ordres d'accionistes que volen comprar o vendre accions d'una empresa. En realitat, és una xarxa interconnectada d'ordinadors amb un ordinador central, que és el que controla i té en compte tota la informació existent.

Per tal de garantir el correcte funcionament de la borsa existeixen controls externs, com el seu supervisor oficial, la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV), que és un organisme públic que estableix normes de comportament i funcionament i vetlla perquè els preus siguin els justos i correctes.

No totes les empreses poden cotitzar¹⁴ en borsa, només aquelles que compleixin uns determinats requisits¹⁵. Les empreses acceptades poden començar a vendre i comprar en aquest mercat. Actualment hi ha 123 empreses que tenen accions en circulació a la borsa Espanyola. Alguns exemples d'aquestes empreses que pertanyen a sectors molt variats són: Inditex, empresa dedicada a la producció i distribució de roba, la marca més coneguda de la qual és Zara; Telefónica, empresa que presta serveis telefònics, la marca més coneguda de la qual és Movistar; Grífols, empresa catalana del sector farmacèutic, Caixabank del sector bancari o financer, la cadena de supermercats DIA, del sector alimentació,...

Els accionistes, també anomenats inversors, poden ser persones concretes o empreses que troben les accions de les empreses client en el mercat de valors. En el moment que un inversor compra una acció passa a ser copropietari de l'empresa i per tant ocasionalment pot rebre part dels beneficis o guanys que obtingui l'empresa. Aquesta part dels beneficis s'anomena dividend.

Tanmateix, un accionista que ha comprat una acció pot estar interessat posteriorment a recuperar els diners de la seva inversió i per això la borsa també té la funció de mercat secundari, on es puguin vendre les accions comprades prèviament. En aquest cas, haurà de vendre les seves accions a un altre accionista al qual li interessi comprar-les, fixant preu. Per fer-ho haurà d'enviar una ordre¹⁶ a la borsa a través dels intermediaris financers¹⁷, que són el pont entre l'accionista i la borsa.

En aquestes transaccions els accionistes hi poden guanyar o perdre. Per exemple, si havien comprat les accions a 10 euros i les venen a 12 euros, l'accionista guanyaria 2 euros per acció. Si hagués venut 100 accions hauria guanyat 200 euros. Però també pot passar que les accions caiguin i baixin dels 10 euros als 9 euros, amb la qual cosa l'accionista no tindria cap guany, sinó pèrdues. Per tant l'accionista ha de valorar quin és el millor moment, per vendre i comprar, per obtenir beneficis. D'altra banda, no sempre que es posen accions a la venda es troba un comprador immediat. Per això es diu que un actiu té una alta liquiditat quan el temps

¹⁴ Assignar el preu d'un valor per a negociació pública en un mercat.

¹⁵ - Tenir un capital mínim de 1,2 milions d'euros, excloent les participacions individuals iguals o superiors al 25%.

- Que els beneficis de la societat en els últims exercicis (en els dos últims o en tres no consecutius en un període de 5 anys, siguin suficients per a repartir uns dividends com a mínim del 6% sobre el capital invertit, un cop feta la provisió per a impostos sobre els beneficis i tots els tràmits legals que corresponguin. Entenem per exercici el període de temps, que sol ser un any natural, on es valora l'activitat de l'empresa i els seus beneficis, es calculen els impostos...

- Que el número d'accionistes amb participacions individuals inferiors al 25% del capital superi els 100.

- Que tant la empresa (Consell d'Administració i Junta General d'Accionistes) com la CNMV aprovin l'entrada a borsa.

¹⁶ Manera que l'accionista té per dir quines accions vol comprar o vendre, quina quantitat i a quin preu

¹⁷ Els intermediaris financers són persones físiques o jurídiques que operen en els mercats i actuen com enllaç entre dues o més parts que desitgen realitzar una compraventa o un altre tipus d'operació..

que un inversor ha d'esperar per vendre una acció és molt petit. En canvi, si algú ha d'esperar un mes a vendre un actiu es considera que l'actiu no té liquiditat.

Generalment, quan els preus de les accions pugen es parla d'un mercat alcista o *"Bull market"* en anglès. Traduït vol dir "mercat toro" i se sol representar amb un toro, ja que aquest animal ataca aixecant les banyes. En canvi, quan els preus de les accions baixen es parla d'un mercat baixista o *"Bear market"* en anglès. Traduït vol dir "mercat ós" i se sol representar amb un ós, ja que aquest animal ataca fent servir les grapes de dalt a baix.

Qualsevol persona pot comprar o vendre valors, però ho ha de fer a través d'un intermediari autoritzat per garantir un mercat segur i públic, on totes les transaccions estan assegurades tan jurídicament com econòmicament.

3.6. Els Índexs borsaris

Els índexs borsaris són un conjunt o carteres de valors d'empreses que comparteixen alguna característica, com per exemple el país on cotitzen, la capitalització borsària o el sector al qual pertanyen.

L'objectiu d'aquests índex és reflectir de manera concreta el comportament de la borsa i mesurar la variació de les cotitzacions que en formen part. Són molt útils, com a instruments per prendre decisions en les inversions, perquè reflecteixen com evoluciona el mercat i permet comparar la gestió de diferents carteres de valors .

Existeixen diferents índex representatius de les borses més importants del món:

3.6.1. A l'estat espanyol

IBEX 35

L'IBEX 35 és l'índex borsari de referència d'Espanya. El formen les 35 empreses espanyoles més rellevants que cotitzen en borsa. La composició de les empreses de l'IBEX 35 es revisa dos cops l'any, el juny i el desembre, i el "Comitè Tècnic Assessor" decideix si es produeix algun canvi, però mantenint sempre el nombre d'empreses que en formen part. Per tant, si una empresa entra, una altra ha de sortir-ne. A diferència d'algunes altres borses, l'IBEX 35 és un índex ponderat, això significa que les empreses amb

Fig. 6: Pantalla borsa de Madrid
Font: www.miquelgomez.com

Es podria mantenir el sistema capitalista sense el mercat de valors ?

més capitalització borsària ponderen més. Per exemple, les 5 empreses més grans: Banc Santander, Telefònica, Repsol, BBVA i Iberdrola; ponderen més d'un 65% i per tant tenen més poder que les altres 29 juntes.

L'IBEX 35 es va inaugurar el gener de l'any 1992, tot i que existeixen valors històrics des del 1989.

Per conèixer quines empreses actualment pertanyen a l'IBEX 35 es pot consultar l'annex.

També existeix el mercat continu, que està format per les 131 empreses espanyoles més importants, entre les que també s'hi troben les de l'IBEX 35. Està gestionat per BME (*Bolsas y Mercados Españoles*) i reflecteix el mercat real. Per tant, una empresa que no es troba dins l'Índex 35 però puja molt, podria passar a formar part del mateix.

BCN MID 50

Índex exclusiu de la Borsa de Barcelona, format per les 50 companyies de major contractació a la Borsa de Barcelona i que no formen part de l'IBEX 35.

A més, des de l'any 1982, també existeix un mercat especial per a les petites i mitjanes empreses que es caracteritza per tenir unes exigències inferiors, que possibiliten la incorporació a la borsa d'empreses que no poden arribar a la cotització oficial. Els avantatges d'aquest segon mercat són: facilitar una major liquiditat als títols de l'empresa, obtenir un preu objectiu i públic per a les accions de l'empresa, ampliar el nombre d'accionistes, augmentar el prestigi i obtenir publicitat gratuïta. Per altra banda, el segon mercat possibilita als inversors accedir al capital social de petites i mitjanes empreses assegurant la liquiditat de la seva inversió.

3.6.2. Índex de la resta del món

Entre els índexs borsaris mundials més importants es pot citar el Dow Jones (Borsa de Nova York), Standard&Poor's 500 (Estats Units), NASDAQ 100 (Sector tecnològic dels Estats Units), Nikkei 225 (Borsa de Tokio), EURO STOXX 50 (Europa), FTSE (Borsa de Londres), DAX 30 (Borsa de Frankfurt), CAC (40 Borsa de París). Es pot trobar més informació sobre aquests índexs a l'annex.

3.7. En què podem invertir?

3.7.1. Comprat accions

Una acció és una part del capital social d'una empresa, per tant en comprar accions d'una empresa et converteixes en un petit soci d'aquesta. El gran avantatge de les accions és la liquiditat que t'ofereixen perquè, contràriament a les altres formes d'inversió, te'n pots desfer quan vulguis. Un altre avantatge és la capacitat de diversificar que t'ofereix el fet d'invertir en diverses empreses, doncs si una va malament tens les altres per alleugerir la caiguda de la rendibilitat. Però tenen un gran inconvenient i és que pots perdre molt diners. perquè jugar a la borsa té molt risc.

Hi ha uns quants tipus d'accions:

- **Accions ordinàries:** Són les accions més típiques on els propietaris tenen dret a vot a les juntes d'accionistes ordinàries i extraordinàries. Quan l'empresa té beneficis reben dividendes.
- **Accions preferents:** No voten ni participen en juntes ordinàries, només extraordinàries, però reben més dividendes que les ordinàries i en cas de dissolució cobrarien abans.
- **Accions sense vot o "saving":** No tenen dret a vot ni en juntes ordinàries ni extraordinàries. A canvi reben un pagament d'un mínim de dividendes i en cas de liquidació de l'empresa aquests accionistes tenen dret al total del valor nominal de les seves accions.
- **Accions rescatables:** Són accions que l'emissor, l'empresa, pot recuperar o rescatar quan vulgui. Quan es compren accions d'aquest tipus es decideixen unes condicions de rescat (compensació econòmica, oferta de noves accions,...).

3.7.2. Renda fixa

La renda fixa és l'emissió d'actius de deute realitzats pels estats o altres institucions públiques (deute públic o lletres del tresor) o una empresa privada per finançar les seves activitats. D'aquesta manera obtenen finançament directament del mercat primari de valors. L'emissor es compromet a tornar el capital principal més uns interessos al propietari de la renda que s'ha convertit en creditor de l'empresa.

Aquestes inversions tenen un risc baix, es poden realitzar a curt, mitjà o llarg termini i els interessos solen estar entre l' 1 i el 5%.

Hi ha tres tipus de productes de renda fixa molt similars entre ells, ja que tots poden ser de renda fixa o variable, però el factor que els diferencia són el temps de dipòsit: les Obligacions (de 10 a 30 anys), els Bons (de 3 a 10 anys) i les Lletres (de 3 a 18 mesos). Entre aquestes últimes podem destacar les Lletres del Tresor que són les emeses per l'Estat.

3.7.3. Invertir en banca

Invertir en banca és la forma més segura d'ampliar el capital, però també és la que menys interessos ofereix. Consisteix en deixar els diners al banc a canvi d' un rendiment, amb la garantia de poder disposar dels diners segons el criteri del contracte. Els productes més comuns són el dipòsit a termini ¹⁸, el compte corrent¹⁹ i el dipòsit en divises²⁰.

3.7.4. Fons d'inversió

Un fons d'inversió és un mitjà d'estalvi que reuneix un gran nombre de persones que volen invertir els seus diners en una sola cartera. D'aquesta manera es posa en comú els diners d'aquest grup de persones mentre una entitat gestora s'ocupa d'invertir-los en una sèrie d'actius (deute públic, accions, títols de renda fixa...)

L'avantatge més gran del fons d'inversió és que no necessites una gran quantitat de diners per invertir-hi, contràriament al fet de comprar accions a la borsa pel teu compte, pel fet que en haver de diversificar perdràs molts diners en comissions. A més, són molt accessibles i estan ben regulats, de manera que no poden fer el que vulguin amb els teus diners, han de seguir unes normes marcades pel seu reglament de gestió i les lleis de la Comissió del mercat de valors, a banda que els gestors són uns professionals de la matèria. Tanmateix, això no significa que la rendibilitat estigui assegurada, pot ser que no n'obtinguis o que fins i tot tinguis pèrdues.

Entre els fons d'inversió podem destacar els següents:

- **Fons d'inversió lliure i Fons de fons d'Inversió lliure**

¹⁸ Són dipòsits amb una data de venciment establerta per endavant.

¹⁹ És un producte financer en el qual l'entitat bancària s'obliga a prestar al seu client el servei de caixa i de comptabilitat de totes les operacions realitzades pel client en qüestió.

²⁰ Són dipòsits denominats en moneda convertible, els terminis són tan diversos com els esmentats anteriorment i la plaça més important de contractació i negociació és Londres.

El que els fa diferents dels fons d'inversió més tradicionals és que són més flexibles respecte les polítiques d'inversió, endeutament, inversió mínima, etc. Els Fons de Fons d'Inversió Lliure són fons d'inversió que inverteixen el seu patrimoni en altres fons d'inversió lliure com bé el seu nom indica.

- **Fons d'inversió Immobiliaris**

Els Fons d'Inversió Immobiliaris (FII) fan la seva inversió en immobles, ja siguin oficines, garatges o habitatges, i obtenen la rendibilitat revenent els immobles o bé cobrant un lloguer als inquilins.

3.7.5. Societat d'Inversió de Capital Variable (SICAV)

La SICAV (Societat d'Inversió de Capital Variable) és una entitat d'inversió col·lectiva que funciona com un fons d'inversió però amb entitat jurídica. Mentre que els fons d'inversió es divideixen en participacions, les SICAV ho fan en accions, malgrat que el funcionament és molt semblant entre els dos i a més tenen la mateixa fiscalitat. Els seus inversors es converteixen en accionistes d'aquesta Societat Anònima que utilitza els diners per comprar actius financers.

Actualment aquest instrument d'inversió és dels més utilitzats per les persones amb gran capital.

- **Commodities** : Són inversions en materials no processats. Poden ser molt diversos com metalls preciosos (or, plata,...), metalls industrials (zinc, coure,...), energètics (petroli, gas,...), productes agrícoles (sucre, cotó,..). Cada producte té el seu mercat o borsa, però alguns es poden agrupar en una sola borsa, com per exemple el Comex (Commodity Exchange)²¹
- **Divises**: Es pot invertir en divises comprant-ne físicament o obrint un compte corrent de divises. Aquests productes financers són els que mouen més capital en tot el món.
- **Derivats**: Aquests productes financers són relativament nous i el seu valor depèn del valor d'altres productes anomenats "els productes subjacents". Alguns exemples de derivats són: swaps, Opcions, futurs, CFD's. A l'Estat Espanyol es negocien al mercat secundari MEFF.

²¹ Mercat de Nova York on s'hi negocien els productes energètics.

3.8. Com invertir en borsa

Actualment la Borsa espanyola ha integrat tots els mercats secundaris oficials del sistema financer espanyol. Està constituïda per quatre borses : Borsa de Madrid, Barcelona, València i Bilbao.

Quan un inversor particular ha analitzat totes les possibilitats que té per invertir, detallades en el punt anterior, i decideix invertir en borsa cal que conegui els passos a realitzar:

1. Informar-se sobre el funcionament de la borsa (títols que es negocien, funcionament i operativitat de la borsa, sistemes de contractació, jornada borsària, conèixer el vocabulari bàsic,...).
2. Reflexió sobre el grau de risc que vol assumir, capital que vol invertir,...
3. Acudir als intermediaris autoritzats.
4. Obrir un compte de valors. A través d'aquest compte s'administrarà la seva cartera de valors (compravendes, dividendes, subscripcions, ...). En el moment de subscriure aquest contracte d'obertura s'han d'acceptar totes les condicions aplicables, les comissions i altres serveis de l'intermediari.
5. Ordenar la compra: Acreditada la solvència, el client podrà emetre les ordres de compra i venda segons el cas. Per realitzar aquesta operació cal que conegui el preu de demanda²², el preu d'oferta²³, els títols²⁴, el nombre d'ordenants²⁵,...
6. La liquidació ²⁶: Un cop executades les operacions, l'intermediari prepararà les dades necessàries per a la liquidació de l'operació.

²² És el preu que els compradors estan disposats a pagar per una acció.

²³ És el preu al qual els venedors estan disposats a vendre una acció.

²⁴ Són el nombre d'accions ofertes (paper) o demanades (diners) a cada preu.

²⁵ Nombre de persones o institucions posicionades per a cada preu.

²⁶ La liquidació és el procés d'intercanvi de valors i efectiu que segueix tota operació de mercat.

PART PRÀCTICA

4. ENTREVISTES I RECERCA D'INFORMACIÓ

En aquesta part pràctica del treball intentaré investigar i analitzar si seria possible mantenir el sistema capitalista sense la borsa de valors. Per poder analitzar la repercussió de la borsa en aquest sistema econòmic, em basaré en les opinions de diferents experts de cada un dels agents econòmics per analitzar com es modificarien les característiques bàsiques del sistema capitalista.

El procediment ha estat realitzar entrevistes i/o buscar informació de les opinions dels següents sectors per tenir una visió global:

- Una empresa gran que cotitzi a l'IBEX35: Inditex.²⁷
- Una empresa gran que no cotitzi a borsa: Àntex S.A.²⁸
- Una societat de valors: Renta4 bank.²⁹
- Una entitat bancària: Caixabank (Director de la sucursal de *la Caixa* de la Cellera de Ter, per poder veure les formes d'inversió dels usuaris del meu poble).
- Diversos inversors gironins.
- Un economista teòric: Josep Vicens, professor d'economia a la Universitat de Girona i a l'Institut Montilivi de Girona.
- Diversos economistes crítics amb el sistema capitalista o la borsa.
- La Borsa de Barcelona.

He intentat entrevistar directament representants de tots els sectors, tot i que ha estat impossible contactar directament amb les empreses grans que cotitzen a borsa. Després d'enviar un correu electrònic a moltes empreses, aquestes o bé no m'han contestat o han al·legat incompatibilitats i problemes de confidencialitat. Per aconseguir analitzar la repercussió de les empreses grans que cotitzen a borsa, he utilitzat les dades públiques de la seva pàgina web, les notícies econòmiques, les anàlisis que fan les revistes econòmiques, així com les conclusions obtingudes a partir dels gràfics que he realitzat en el següent apartat de la part pràctica.

²⁷ Empresa gallega dedicada al disseny, fabricació i distribució tèxtil que cotitza a borsa des del 2001.

²⁸ Empresa del sector tèxtil amb seu al poble d'Anglès (La Selva).

²⁹ Actualment aquesta antiga societat de Valors s'ha convertit en banca d'inversió.

4.1. Empreses

4.1.1. Empresa gran que cotitza a borsa: Inditex

En no poder realitzar l'entrevista a cap representant d'aquesta empresa vaig decidir buscar informació a la seva pàgina web i als diaris econòmics. En aquest resum només inclouré els punts claus per entendre l'evolució que ha realitzat l'empresa des que va decidir cotitzar a borsa.

Inditex és l'acrònim de Industria de Diseño Textil, S.A., que en aquests moments aglutina més d'un centenar d'empreses dedicades al disseny, fabricació i distribució tèxtil. L'any 2005 facturava 6.741 milions d'euros, liderant el mercat europeu i ocupant el segon lloc mundial .

L'empresa fundada el 1963 per Amancio Ortega Gaona va obrir la primera botiga *Zara* el 1975 i a finals dels anys 80 va iniciar la seva expansió internacional i va incorporar progressivament altres cadenes de botigues com *Pull and Bear*, *Massimo Dutti* i *Stradivarius*.

El 23 de maig del 2001 es produeix la sortida a borsa del grup per un valor total d'un bilió de pessetes i només tarda dos mesos a entrar a l'IBEX35.

Les primeres accions van entrar al mercat a 14,7 euros, però el mateix dia ja van pujar un 22,45% i des d'aquell moment han tingut un increment gairebé continuat, arribant 10 anys després a una revalorització del 315%, fita que molt poques empreses han aconseguit. El seu valor màxim el va assolir durant el 2010 (62,5 euros per acció). En els deu primers anys de cotització a la borsa va passar de tenir 1.000 botigues en 33 països a tenir-ne 5.000 en 78 països. Això ha comportat multiplicar la seva xifra de negoci per cinc, en passar de 2.614 milions d'euros l'any 2.000 a 12.527 milions d'euros.

Actualment l'executiu en cap és Pablo Isla i les seves accions, el 29 d'octubre del 2015, cotitzaven a 34,23 euros. La seva política d'empresa ha estat, entre moltes altres, consolidar la seva expansió cap als països asiàtics.

Per il·lustrar la importància que ha tingut la borsa per l'empresa Inditex i el seu creixement constant, reproduiré en català els titulars de notícies editades pel diari "*El País*" relacionades amb la multinacional tèxtil durant el mes d'agost i setembre de 2015:

- *Inditex ja val més de 100.000 milions d'euros en borsa.* (05-08-2015).
- *La immobiliària d'Amancio Ortega duplica el benefici.* (06-08-2015).
- *Lefties, la cadena "low cost" de Zara, dispara les seves vendes.* (02-09-2015).
- *Amancio Ortega compra per 320 milions d'euros un complex comercial en una de les zones més exclusives de Florida.* (04-09-2015)
- *Inditex compra sis parcel·les a Cerdanyola pel seu centre de disseny.* (09-09-2015).
- *Els beneficis d'Inditex es disparen el 26% el primer semestre.* (15-09-2015).
- *Inditex compra una gran botiga a Milà per 97,3 milions d'euros.* (24-09-2015).

4.1.2 Empresa mitjana que no cotitza a borsa : Antex

Per poder analitzar una empresa mitjana que no cotitzés a borsa vaig contactar amb el Sr. Joan Puigderrajols, un dels economistes de l'empresa Antex. A continuació resumeixo l'entrevista per ressaltar les idees més importants.

L'empresa Anglès Textil S.A., coneguda popularment per Antex, és una gran empresa fundada el 1969 per Josep Hereu, amb seu a la població d'Anglès, dedicada bàsicament a la producció de fil ³⁰. Actualment, l'empresa compta amb 11 socis, cinc d'ells provinents de la família Hereu, amb percentatges de participació diferents.

En aquests moments, aquest grup empresarial compta amb més de 700 treballadors, dels quals 350 treballen a Anglès (Catalunya). La matriu empresarial és una Societat Anònima, tot i que algunes de les seves empreses són Societat Limitada. Tots els seus clients són empreses, algunes d'elles molt conegudes com Decathlon, Zara, Nissan, Volkswagen,...

Per les característiques del material que es fa servir i per augmentar la productivitat l'empresa treballa les 24 hores dels 365 dies de l'any.

La major part de la producció, tant la de Catalunya com la de Mèxic i Brasil, s'exporta a països molt diversos com EEUU o Turquia, i una petita part es comercialitza a nivell nacional, sobretot a València.

Un dels grans encerts de l'empresa ha estat diversificar, tant en l'ampliació dels diferents tipus de fils o en altres sectors, com són l'immobiliari o energètic (central de cogeneració).

Aquesta diversificació ha fet que pogués sobreviure a les diferents crisis del món tèxtil. Tanmateix també ha hagut de fer replantejaments tècnics, entre ells la centralització de les empreses que tenia a Lliçà i a Òdena a les naus d'Anglès per abaratir els costos no només de plantilla sinó sobretot d'electricitat.

Malgrat el gran volum de capital que genera anualment (és una de les tres empreses tèxtils més grans del món), Antex ha volgut continuar essent una empresa familiar i per tant ha preferit no cotitzar a borsa per evitar que persones externes a l'empresa poguessin intervenir en la presa de decisions, tant financeres com productives.

Les estratègies clau que han utilitzat per mantenir-se i créixer han estat les següents: invertir molt, incrementar el nombre d'empreses i naus industrials, expandir-se internacionalment, especialitzar-se, diversificar la producció i adaptar-se constantment a cada situació concreta.

Segons en Joan Puigderrajols, economista de l'empresa, si es té en compte l'experiència de l'empresa Anglès Tèxtil S.A. una empresa es pot finançar, créixer i tenir beneficis encara que no cotitzi en borsa.

³⁰ L'empresa s'ha anat especialitzant amb tipus de fil molt diferent i alguns d'ells molt tècnics (ignífugs, ecològics, ...) orientats al tèxtil en general i a les empreses d'automoció.

Tanmateix, globalment és més difícil de valorar perquè totes les empreses, petites, mitjanes, grans o multinacionals funcionen de la mateixa manera, necessiten capital per invertir en les pròpies empreses. L'únic aspecte que canvia és el volum de capital que es mou.

Una empresa, per petita que sigui, necessita finançament. Qualsevol inversió d'ampliació necessita un capital que difícilment pot provenir dels socis; per tant, és totalment necessari aconseguir capital extern. Les empreses que cotitzen a borsa l'aconsegueixen dels inversors que compren accions, però la resta l'han d'aconseguir dels bancs.

En aquests moments Antex treballa amb tots els grans bancs existents. En el finançament també cal diversificar, tant per no dependre únicament d'un banc com pel límit d'endeutament permès per cada banc. Cal tenir en compte que el preu de les reformes o la creació de naus noves pot arribar a ser de 15 milions d'euros i per tant es necessita molt finançament.

Per tant, el perill més gran que hi hauria si no existís la borsa seria el paper que jugarien els bancs com a monopolitzadors del capital. Segurament, les normes que s'anirien imposant dificultarien els punts bàsics del capitalisme.

4.2. Els intermediaris

4.2.1. Entitat bancària: CaixaBank

Per poder estudiar una entitat bancària i la seva relació amb la borsa vaig contactar amb el Sr. Ramon Rabat, director de la sucursal de "La Caixa" a La Celler de Ter.

Fig. 7: Seu de CaixaBank
www.naciodigital.cat

L'objectiu de l'entrevista a en Ramon Rabat, com a director de l'oficina de la Caixa, a la Celler de Ter, era conèixer les característiques i preferències dels usuaris de La Celler de Ter que juguen a borsa i també el grau d'informació que ofereix l'empresa com a intermediària als seus clients.

La Caixa fa d'intermediari entre els clients i la borsa. Això vol dir que el client va a l'oficina i dóna l'ordre de comprar determinades accions a un preu concret i ells fan la transacció al moment, cobrant una petita comissió. Ells, però, no aconsellen què comprar als clients ni es preocupen del preu i de l'evolució de l'acció perquè no volen que se'ls responsabilitzi de les pèrdues.

Els usuaris borsaris de La Celler, la majoria dels quals són petits inversors, bàsicament inverteixen a l'IBEX 35 i sempre són coneixedors de les empreses on la caixa posa els seus diners. L'entitat bancària té tres apartats ben diferenciats: la Banca Particular, que fa les transaccions bàsiques a les oficines, la Banca Premier, clients preferents amb capital elevat i la Banca Privada, clients amb molt capital als quals se'ls ofereix gestionar el seus diners des de les oficines de Girona i se'ls proposa on invertir-los segons l'estudi de mercat que es fa. En aquests moments és millor tenir accions que no els diners en un pla fix.

A l'oficina de La Celleria tothom que hi treballa té coneixements de borsa, tot i que és a Girona, al departament de banca privada, on hi ha diferents professionals que s'hi dediquen completament i assessoren els clients inversors.

El director, Ramon Rabat, creu que el sistema capitalista no es podria sostenir sense la borsa perquè els diners dels inversors sostenen les empreses. Una empresa, com per exemple *Coca-Cola*, pot tenir molts inversors que la financen a través de la borsa, i si només tingués un sol inversor o un grup reduït seria inviable el seu manteniment. Creu, però, que hi haurien altres mitjans per posar en contacte inversors i empreses, perquè, per exemple, l'Antex o Casademont tenen diferents socis i no estan a borsa.

La Caixa fa poc que cotitza a la borsa, va ser en el moment de convertir-se en banc.

4.2.2 Renta 4, de societat de Valors a Banc

Resum de l'entrevista a Jordi Albertí, assessor d'inversions i Susanna Vila, assessora financera del Departament comercial:

Renta 4 és un banc d'inversió amb seu a Madrid, tot i que també té una sucursal a Girona amb una plantilla de 5 persones. Fins fa 5 anys eren una societat de valors però en veure que a Estats Units es feia una llei que obligava a tenir llicència bancària per poder ser depositària de títols, van decidir avançar-se i preparar-se per si també aquesta llei s'aplicava a Espanya. La llicència bancària proporciona les màximes possibilitats en el món econòmic, però ells només negocien amb el producte financer.

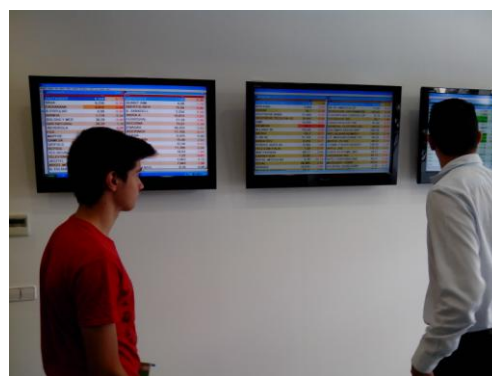

Fig. 8: Visita Renta 4
Font: El mateix autor

Actualment ofereixen tres tipus de serveis: broker³¹, gestió de diners³² i assessorament particular. Compren i venen qualsevol producte financer i et suggereixen comprar una determinada acció en funció del que opinen els analistes de la seu de Madrid, que fixen un preu objectiu per una acció i quan aquesta està per sota d'aquest preu aconsellen comprar. A més, gràcies a la seva pàgina web pots saber en tot moment en què s'estan invertint els teus diners.

Tenen molts tipus de clients i d'edat molt diversa. Predominen els d'edat mitjana, de 30 a 50 anys, però cada cop s'incrementa més el nombre d'estudiants i altres joves. Quant a la manera d'invertir, els que tenen més diners busquen inversions més segures mentre que els que no en tenen tants prefereixen especular més per multiplicar-los més fàcilment. Però en general, es prefereix invertir per rendibilitzar els diners més que per especular. Com és comprensible tenen més quantitat de petits inversors que grans inversors, però en volum de diners quatre

³¹ Comprar accions de qualsevol mercat per a clients que ja saben les empreses que els interessa.

³² Els clients dipositen els diners que volen invertir i es busquen les inversions més rendibles segons les pautes marcades prèviament.

grans inversors posseeixen més capital que 100 de petits. El capital dels clients oscil·la entre 1000 euros i 18 milions d'euros.

La majoria dels seus clients, però, hi han anat cercant més rendibilitat que la que podrien aconseguir als bancs ja que la de la borsa sol ser d'un 10%.

Davant la pregunta de si es podria mantenir el sistema capitalista sense la borsa, en Jordi opina que possiblement no. La borsa és una font de finançament per créixer més. Si no hi hagués la borsa les empreses que busquen finançament haurien de recórrer als bancs per créixer i si els bancs, tal com passa ara, decideixen no deixar diners es frenaria l'expansió de totes les empreses, a les quals només els quedaria l'opció de recórrer directament als inversors.

En el mercat primari les empreses per iniciar-se necessiten capital i per aconseguir-lo en aquests moments existeix la possibilitat dels préstecs bancaris o dels inversors.

El nou empresari pot buscar inversors directament, però queda limitat i per tant sorgeix la necessitat que hi hagi intermediaris per buscar inversors a petita o gran escala. Actualment la borsa fa d'intermediari a gran escala entre les empreses que busquen finançament per créixer més i els inversors que volen invertir el seu capital.

Si la borsa no existís s'hauria de continuar buscant inversors sense els mitjans que la borsa ofereix, perquè sinó només els bancs podrien deixar diners i això limitaria molt la creació de noves empreses i l'ampliació de capital de les ja existents.

La Susana afirma que segur que no. La borsa és un mercat i com tot mercat és on s'hi exposa la matèria primera i el client la va a buscar, igual que en un mercat de fruita, amb la diferència que el que es ven i es compra són les accions, els actius que fan falta. Les empreses van a buscar capital i el particular busca un benefici, dividend via accions o fons d'inversió.

Si fem el paral·lelisme amb el mercat del pa, observem que una persona necessita pa cada dia. Molt poques persones se'l poden fer a casa i per tant necessiten comprar-lo. Es pot escollir on comprar-lo: directament a un pagès que en fa (poques persones hi tenen accés) o a una fleca, a un supermercat, a una panificadora,...) però gairebé sempre l'haurà de comprar a través d'un intermediari.

En el mercat dels diners passa el mateix. Les empreses necessiten capital i tot i que el poden aconseguir directament de persones o entitats concretes (nous socis o bancs) és molt difícil aconseguir grans quantitats i per això el paper intermediari de la borsa és imprescindible. Segurament hi poden haver altres mecanismes, però acabaran essent tant similars a la borsa que es poden considerar el mateix.

En aquests moments s'ha demostrat que econòmicament parlant, necessitem el sistema capitalista i el sistema capitalista necessita la borsa.

4.3. Inversors

4.3.1. Resum inversor 1 (Dona de 57 anys)

El primer inversor és una petita inversora que remarca molt que és inversora, no especuladora perquè per especular es necessita un temps del que no disposa. Va començar invertint 100.000 pessetes (600 euros) i el va anar augmentant progressivament, sempre diversificant-lo per reduir les pèrdues. Va començar a invertir en borsa perquè en aquell moment els bancs donaven molt pocs interessos i la borsa era una de les maneres de augmentar el rendiment del capital. Creu que un dels problemes de la borsa és la informació confidencial que provoca desviaments en el mercat, el nerviosisme que crea en la societat i la incertesa de futur per motius puntuals. Afirmar que sense la borsa els petits inversors no tindrien accés a les empreses i aquestes no podrien ampliar el negoci només amb els préstecs de la banca. Al mateix temps la gent amb gran quantitat de capital podrien manipular el món financer.

4.3.2. Resum inversor 2 (Home de 83 anys)

El segon inversor en aquests moments no està gaire actiu invertint, perquè segons ell ara no és bon moment, però quan la borsa torni a pujar s'hi reenganxarà. També, igual que l'inversor 1, va començar a la borsa pels baixos interessos dels bancs. La seva tècnica és seguir durant uns dies l'evolució de les empreses i quan veu que unes accions determinades porten un temps pujant va al banc i demana que es faci la transacció. Afirmar que no invertiria directament en empreses properes perquè no hi trobaria la seguretat i la fiabilitat que li dona la borsa. Quan era més jove havia tingut empresa pròpia i havia invertit en altres, per tant, l'experiència li diu que un cop inverteixes en una empresa petita costa molt marxar perquè no t'ofereix liquiditat. Creu que el sistema capitalista no es podria mantenir sense la borsa perquè tothom dependria únicament dels bancs.

4.3.3. Resum inversor 3 (Home de 53 anys)

Aquest tercer inversor no ha anat venent i comprant accions segons com evolucionaven sinó que durant els 17 anys que porta invertint només ha tingut accions d'una companyia, Endesa. Igual que els altres, els baixos interessos dels bancs el van portar al món de la borsa i en un moment que l'estat promocionava accions d'Endesa en va comprar i ha anat augmentant el seu capital en aquesta empresa al llarg dels anys. Afirmar que en cas que no existís la borsa no invertiria en cap empresa perquè es mouria en un terreny desconegut i li costaria més trobar informació sobre la seguretat i la rendibilitat. Creu que l'avantatge de la borsa és que permet a unes companyies que no tenen capital, aconseguir-lo. Per mantenir el sistema capitalista, afirma que s'hauria de buscar la manera d'invertir en empreses que necessitessin capital i que això seria molt difícil, però suposa que aquest podria existir funcionant d'una altra manera.

4.3.4. Resum inversor 4 (Dona de 48 anys)

Aquesta persona en realitat no juga a la borsa de manera directa i voluntària, sinó que un producte bancari es va convertir en accions de Repsol i com que aquesta empresa ha anat baixant, segueix els moviments de la borsa amb l'únic objectiu de buscar el moment adient

per vendre les accions i no perdre els diners invertits. Pensa que els principals problemes de la borsa són la informació poc transparent i el paper que juguen els bancs respecte els seus clients. Afirmar que no invertiria directament a empreses perquè encara hi ha més risc que a la borsa, perquè no pots vendre les accions sempre que vulguis i comporta més responsabilitat. Pensa que el sistema capitalista no es podria mantenir sense la borsa i que hauria de sorgir un sistema molt semblant que posés en contacte les empreses i els inversors per no dependre únicament dels bancs.

4.4. Teòrics de l'Economia

4.4.1 Resum de la xerrada/entrevista realitzada amb el Sr. Josep Vicens, professor

d'economia

Segons el Sr. Josep Vicens, el sistema financer funciona perquè hi ha una sèrie de gent que té capacitat per estalviar, són aquella gent que en lloc de gastar-se tot el que ingressa destinen una part a l'estalvi. Aquest estalvi es diposita a unes institucions que canalitzen els diners cap a la gent que en necessita, com els estats, les empreses i els consumidors. Intermediaris financers: sistema bancari (entitats financeres), no bancari (institucions de crèdit, fons de pensions, fons de crèdits).

Segons aquest expert, si una persona deixa els seus diners sempre ha de tenir en compte tres conceptes: Quina liquiditat tindrà, és a dir si podrà disposar d'aquests diners quan vulgui; quin risc té i la rendibilitat, és a dir quin benefici n'obtindrà.

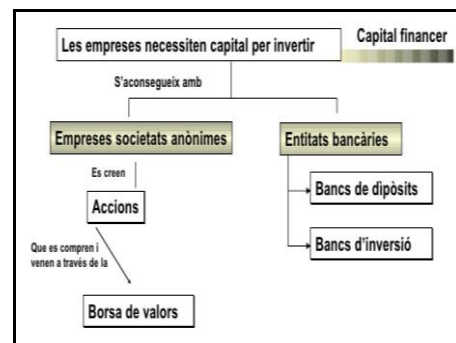

Fig. 9: Mètodes de finançament
Font: www.sunion.net

Els sistemes utilitzats per les empreses per aconseguir diners quan en necessiten és molt arriscat, per això decideixen dividir el risc entre molts petits inversors. D'aquesta manera van néixer les societats anònimes.

Inicialment, les transaccions econòmiques estaven directament lligades a empreses productives, però actualment, en globalitzar-se tot el sistema, s'ha convertit en un mercat que està molt allunyat de la producció. Fins i tot de la realitat de les pròpies empreses, ja que s'estan comprant a vegades actius financers que no tenen gaire a veure amb la pròpia realitat econòmica de l'empresa. Hi ha molta gent que està invertint els seus diners en bons o productes que són inversions especulatives, i difícilment el sistema capitalista global que va lligat a un sistema financer global podria funcionar si no hi hagués aquests mercats. Probablement, si s'abolís la borsa, algú crearia nous mercats privats, per exemple una borsa que funcionés únicament amb un ordinador amb el qual la gent pogués comprar i vendre productes.

Davant la pregunta de si el sistema financer actual podria funcionar sense la borsa, el Sr. Josep Vicens pensa que no, però que si no existís probablement sortirien altres intermediaris i acabaria existint igualment un sistema molt similar.

En diferents èpoques de la història ja trobem experiències econòmiques³³ en les que s'utilitzen diferents materials per fer de moneda interna, (per exemple en alguns camps de refugiats utilitzaven les cigarretes), sistemes per minimitzar el risc de les empreses (per exemple les participacions diversificades en les diferents indústries baleneres que inicien la primera borsa econòmica), o intermediaris que a títol particular creen sistemes al voltant de les accions (per exemple a Rússia quan es van privatitzar les empreses i es van repartir les accions entre tots els ciutadans)... ; Són exemples que deixen entreveure que encara que no existís la borsa sorgirien intermediaris que farien la seva funció .

Tanmateix, per substituir la borsa, aquests sistemes també haurien de seguir el criteri de les tres "D": *disponibilitat*, quan tu necessites els recursos els pots treure; *durada*, l'esperit primogènit és que tu inverteixis de tal manera que ho tinguis molt de temps i *diversificació*, hauríem de diversificar per: sectors (per exemple, no tot a la banca), per empreses, per països, per tipologia de països,...

El principal problema, segons Vicens, és que no hi ha una regulació internacional per evitar el tema de l'especulació i poder restringir l'especulació en alguns sectors, que a vegades perjudica fins i tot la pròpia borsa, sobretot el dels aliments, per evitar pujades de preu desmesurades en productes bàsics. Un altre problema és que molta gent que especula ho fa des de paradisos fiscals i paguen impostos on els és més beneficiós perquè el capital es pot moure per on es vulgui.

El capitalisme assigna els recursos en funció de la demanda i l'oferta de la gent. Per exemple, com és que cada matí jo vaig a la fleca i hi ha pa? El forner, en funció de la demanda que ha tingut els dies abans sap que els dilluns ven, parlant hipotèticament, més que els dimarts i fabrica en funció de la demanda que té. Si ets l'únic forner del lloc pots posar el preu que vulguis, però si un altre forner veu que hi ha negoci posarà una fleca al costat i la competència farà que s'assignin els recursos de manera racional.

Els negocis que no són rendibles, com la sanitat i l'educació, els munta l'estat perquè cap empresa vol regentar-los en no haver-hi benefici. Tanmateix, aquests aspectes es gestionen de diferent manera segons el tipus de capitalisme: *el capitalisme americà*, on tot és privat, fins i tot la sanitat, *l'europèu*, on existeix la Seguretat Social, el model xinès, que és un sistema capitalista en el mercat però sota control polític de tot (és una transició cap a un sistema capitalista).

Existeix el *Protocol MIFI*, que és un qüestionari que es passa a tothom que vol invertir a la borsa per veure si té uns coneixements mínims sobre el tema. Si no es compleixen aquests mínims, no si li permetria invertir-hi. La seva raó de ser es troba en el fet que a vegades el sistema econòmic, amb l'afany de guanyar diners, fa actuacions que poden ser molt perjudicials per gran part de la població.

Si no existís la borsa, les empreses tindrien més dificultat per aconseguir que la gent invertís en elles. Només s'hi podria accedir anant directament a l'empresa a comprar les accions o a través d'un sistema informàtic. El mèrit de la borsa és la disponibilitat, un lloc on sabem que

³³ Aquestes experiències estan explicades a l'annex, en l'entrevista sencera a Josep Vicens.

sempre que es necessitin es poden recuperar una part dels diners, contràriament al fet d'invertir directament a les empreses en què no es podrien recuperar fins al cap d'un temps.

4.4.2. Recerca d'opinions de teòrics crítics al sistema capitalista

Actualment hi ha molts teòrics econòmics que són crítics amb el sistema capitalista, sobretot pels aspectes que fan referència a l'economia global i al capitalisme salvatge que l'acompanya, a l'explotació de ciutadans sota el capitalisme consumista, als problemes ecològics generats, a l'imperialisme econòmic del mercat financer,... Tot i que l'objectiu d'aquest treball no era analitzar i argumentar si el sistema capitalista és el millor sistema econòmic, ni valorar els avantatges i inconvenients que comporta, sinó únicament veure la repercussió que hi té la borsa, he pensat que era convenient incloure les opinions d'alguns d'ells.

Fig. 10: Recerca a la biblioteca

Font. El mateix autor

Cristian Felber, economista austríac, proposa l'anomenada *Economia del bé comú*. Defensa que desaparegui el sistema borsari perquè cada empresa s'autofinanci i hi hagi organismes públics que siguin els responsables que totes tinguin prou finançament. A més, proposa que les empreses que més creixin siguin sancionades de manera que en el consell d'administració de l'empresa hi entrés l'estat. Per tant les empreses no tindrien interès en ser molt grans. Seria un sistema capitalista més just que donaria prioritat al bé comú i no a l'afany de lucre.

L'empresa *La Fageda d'en Jordà*, és una de les empreses que mantenen aquesta teoria. Publiquen el seu balanç del bé comú, fet per una auditoria externa, que sobre un total de 1000 punts, en dóna o en resta segons si es compleixen uns paràmetres establerts: per exemple, quantitat d'homes i de dones a l'empresa, la contaminació, ...

Georges Soros³⁴ identifica la font de molts problemes de la vida contemporània en el que ell defineix com el fonamentalisme de mercat. Malgrat la seva activitat d'inversor i especulador monetari,³⁵ sosté que el sistema actual d'especulació financera és un parany per al desenvolupament econòmic en molts països subdesenvolupats. Per defensar aquesta controvèrsia entre la seva activitat econòmica a la borsa i les seves idees filosòfiques, fa una distinció entre ser un operador en el mercat i la tasca ideològica, per canviar les regles, que els operadors han de seguir per fer una reforma dràstica del sistema financer mundial. En aquests moments, la major part dels seus enormes guanys es destinen a ajudar els països emergents en la seva transició econòmica.³⁶

Fig. 11: Retrat de George Soros

Font: www.ibillionaire.me

³⁴Emprenedor financer, inversionista i activista polític d'origen hongarès i nacionalitat estatunidenca.

³⁵ La fortuna de Soros l'any 2004 va ser estimada en 7 mil milions de dòlars.

³⁶ Idees reflectides en la introducció realitzada per Paul Volcker, ex president de la reserva federal en el llibre "L'alquímia de les finances" de Georges Soros.

En el seu llibre *“La crisis del capitalismo global”* (1999), l'autor afirma no vol abolir el capitalisme perquè, malgrat les seves deficiències, creu que és millor que les alternatives. El que desitja és impedir que el sistema capitalista global es destrueixi a ell mateix.

Defensa una economia mixta en la qual hauria d'operar una forta autoritat central, la tasca de la qual seria corregir les distorsions causades per un excessiu individualisme. Seguint aquesta proposta, ja l'any 2008 explicava la importància de capitalitzar els bancs el més aviat possible, i pronosticava que hi ha molts diners que estan esperant que el govern prengui les regnes de la crisi i comenci a estabilitzar la situació.

José Luís Sampedro, economista i escriptor espanyol (1917-2013), se'l considera un humanista crític de la decadència moral i social d'occident i del neoliberalisme i les brutalitats del capitalisme salvatge. Va escriure diferents llibres per divulgar l'economia al públic en general i per reflexionar sobre els aspectes que caldria canviar. En el seu llibre *“El mercat i la globalització”* (2012), compara les característiques del mercat de competència perfecte amb el mercat imperfecte de la realitat. Diu que les característiques del mercat teòric no es compleixen perquè, entre altres aspectes, els poderosos posen condicions sobre el preu i les condicions de contractació, hi ha grans grups empresarials amb qui és molt difícil competir, la llibertat d'escollir depèn dels diners,... Tots aquests condicionants del sistema provoquen molts problemes ètics i desigualtats.

Afirmava que l'economia del sistema internacional modern es mou per dos condicionants: la possibilitat, pràcticament instantània, de comunicacions i transferències econòmiques i l'àmplia liberalització de les operacions privades. Critica que els governs deixen les mans lliures al poder econòmic privat, provocant injustícia, reduccionisme inhumà i ceguera ecològica. Defensava que un altre món era possible i que calia reducció economicista per donar sentit humà a tots els aspectes de la vida.

Samir Amin, nascut el 3 de setembre de 1931, és un economista egipci i pensador actual. Analitza la naturalesa canviant del capitalisme, les relacions nord-sud i el desenvolupament. En el seu llibre *“El capitalismo en la era de la globalización”* (1999), proporciona un poderós anàlisi d'aquesta nova era del sistema marcat pel col·lapse del model soviètic, el triomf del mercat i una globalització accelerada. Creu que el Fons Monetari Internacional (FMI) o el Banc Mundial (BM), s'han adequat per gestionar la crisi operant a nivell mundial però s'han limitat a assegurar una rendibilitat financera del capital. Proposa contrarestar la globalització a través del mercat, mitjançant un projecte humanista i alternatiu compatible amb una perspectiva socialista, construint un sistema polític que no estigui al servei del mercat global, sinó que defineixi paràmetres pel marc social del mercat global.

4.5. Visita a la borsa

Un dels objectius que m'havia marcat en escollir aquest tema era visitar la Borsa de Barcelona per poder conèixer les instal·lacions i observar el dia a dia d'aquesta organització que mou tants diners.

Em van convidar a visitar la borsa el dia 16 de setembre amb una visita guiada. Feia molt temps que ho havia sol·licitat i al principi hagués preferit fer la visita com a punt de partida del treball, però després em vaig adonar que ha estat millor poder-la visitar amb ulls crítics, després d'informar-me i orientar les meves observacions cap els punts més rellevants del treball.

*Fig. 12: Visita a la Borsa de Barcelona
Font: Montserrat Puig*

A l'annex s'hi troben els detalls de la visita, la descripció de les diferents sales i altres observacions, però en aquest resum ressaltaré les anàlisis que faig de la borsa respecte les opinions que em van donar els diferents professionals durant les entrevistes realitzades.

Tots els entrevistats afirmaven que en cas de no existir la borsa haurien de sorgir altres intermediaris que omplissin l'espai deixat, però que a aquests intermediaris els seria molt difícil igualar les prestacions de la borsa.

En visitar la borsa m'adono que aquesta apreciació és certa, perquè la seva estructura és molt complexa. La borsa espanyola compta amb 700 treballadors, 56 dels quals treballen de manera fixa a Barcelona, (economistes, informàtics, ...). La seu central està a Madrid, que és on es troben la majoria d'empleats i on totes les altres borses estan connectades.

En la borsa un minut pot ser essencial per guanyar 10000 euros o perdre'n 20000, per tant hi ha molta gent que prefereix anar a operar als edificis de les borses perquè són els únics llocs on pots veure les dades a temps real. Els membres de la Borsa de Barcelona disposen de moderns "Boxes" de contractació amb tecnologia molt avançada (consoles telefòniques amb sistemes de gravació incorporats i marcació per pantalla tàctil, fax, impressores, etc.), que permet accedir a tots els mercats globals.

Les pantalles mostren constantment tots els índex del món, la seva evolució mensual i setmanal. A més, en les 35 pantalles de l'IBEX 35 s'hi observen moltes dades que et poden ajudar a l'hora de prendre les decisions per a la teva cartera d'inversions: les cotitzacions que tenen en aquell moment les accions de l'empresa, és a dir, quant val una acció; la variació que està tenint aquell dia cada acció, el màxim i el mínim preu que ha tingut una acció durant el dia, la variació setmanal i mensual de l'empresa,...

Tot i que els usuaris de la borsa estan ben informats no poden comprar i vendre directament, només ho poden fer els brokers autoritzats. Per això la borsa posa en contacte aquests dos grups. Les empreses intermediàries especialitzades disposen de despatxos oberts en una zona del parquet i els inversors poden utilitzar els telèfons interns per posar-se en contacte de manera gairebé immediata amb el seu broker i poder donar l'ordre de compravenda en el moment exacte.

Les altres sales de la borsa ofereixen la infraestructura necessària per realitzar conferències, cursos, presentacions financeres, rodes de premsa i altres activitats.

La visita a la Borsa de Barcelona m'ha fet adonar de la importància de l'organisme de la borsa pel que fa a la informació directa, la fiabilitat, la seguretat jurídica i econòmica i apreciar tota

la infraestructura necessària per supervisar i garantir que tant els inversors com les empreses confiïn en el seu rol d'intermediari.

5. ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE QUATRE EMPRESES DE SECTORS BORSARIS DIFERENTS

Per poder analitzar la meua segona hipòtesis he recollit dades de quatre empreses que pertanyen a diferents sectors de la borsa. Amb els resultats obtinguts he construït unes gràfiques i he analitzat els resultats.

Paral·lelament he preguntat a totes les persones entrevistades quin era per elles el sector borsari més segur per poder copsar la percepció dels inversors i intermediaris. Analitzant les respostes donades m'adono que no hi ha unanimitat en els sectors més segurs. Alguns afirmen que abans els sectors més segurs eren el farmacèutic i l'energètic, però que el que és segur en un moment en un altre pot deixar de ser-ho, altres diuen que és el bancari, però la majoria afirmen que no hi ha un sector més segur que els altres, sinó que les companyies més importants de cada sector són les més fiables i per això no cal fixar-se en els sectors sinó en les empreses que estan a l'alça.

Les quatre empreses escollides han estat:

Empresa *Distribuidora Internacional de Alimentación (DIA)*: Empresa alimentària de distribució que es basa en la fórmula comercial de descompte. Va sortir a borsa el 5 de juliol de 2011 i el 2 de gener del 2012 va passar a formar part de l'índex IBEX 35.

Empresa *Gas Natural Fenosa*: és l'empresa integrada de gas i electricitat més gran d'Espanya i la tercera del mercat ibèric.

Empresa *Grifols S.A*: Empresa multinacional catalana especialitzada en el sector farmacèutic i hospitalari. Constitueix la tercera empresa més gran del món en aquest sector. Va començar a cotitzar a borsa el 17 de maig de 2006 i des del 2 de gener del 2008 forma part de l'índex IBEX 35.

Empresa *Inditex S.A*: Empresa dedicada al disseny, fabricació i distribució tèxtil. El 23 de maig de 2001 es produeix la seva sortida a borsa i només tarda dos mesos a entrar a l'IBEX35.

A continuació, a la següent taula hi ha vuit gràfiques corresponents a dos aspectes d'aquestes quatre empreses: les cotitzacions³⁷ al llarg de tres mesos i la rendibilitat anual³⁸ durant aquest període.

³⁷Preu de venda obligatori vigent per a un títol, un producte, un article o una mercaderia.

³⁸ És el retorn anual que genera una inversió i la quantitat invertida. El rendiment que generen les empreses al cap d'un any. És molt útil per comparar diversos projectes d'inversió amb un únic criteri comparable entre ells.

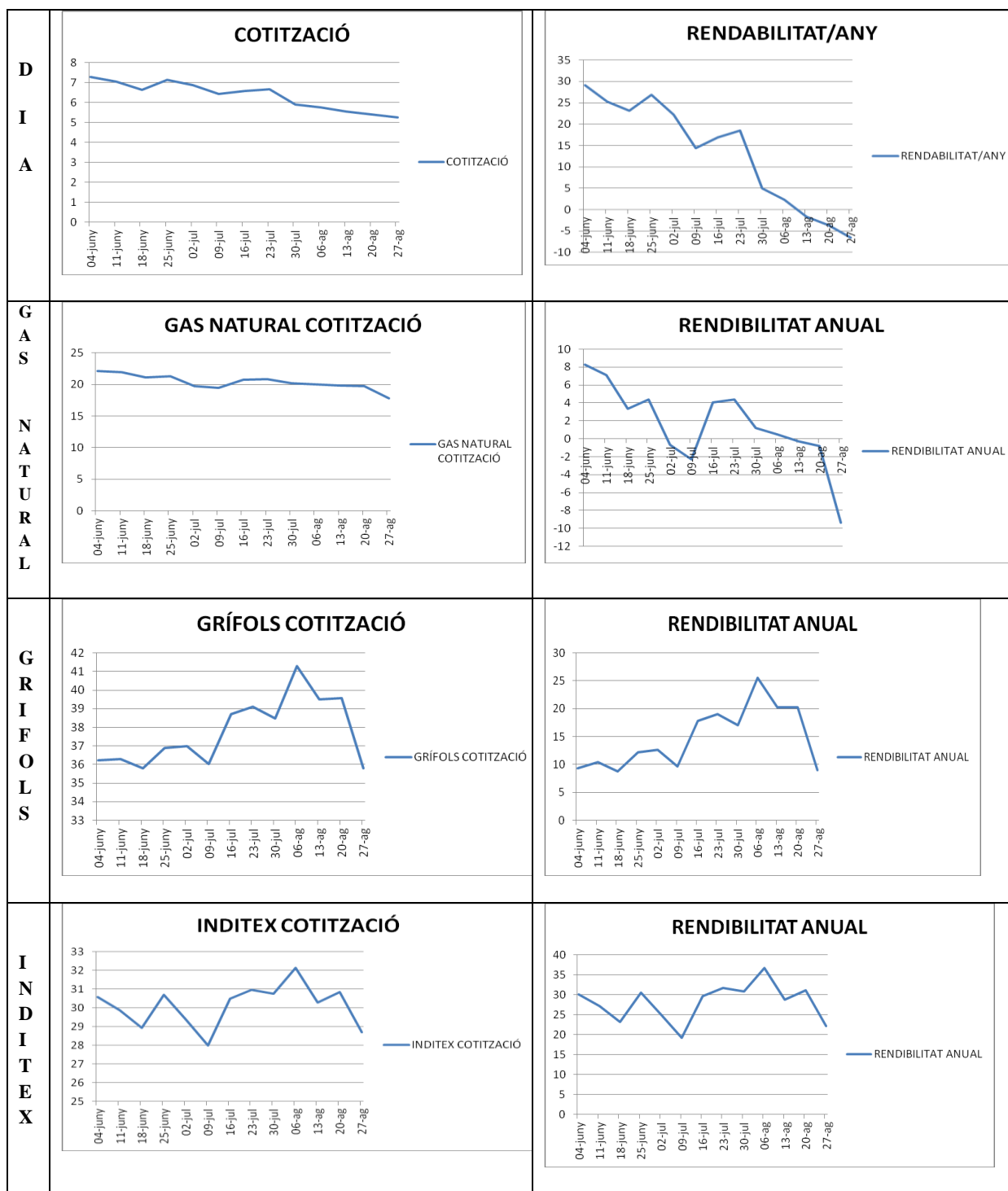

Fig.13: Comparativa evolució de les empreses
 Font: Elaboració pròpia

Empresa Distribuidora Internacional de Alimentación (DIA)

Quan vaig començar a recollir dades per realitzar l'estudi de l'evolució de les empreses, el 4 de juny, l'empresa DIA tenia una cotització de 7,27 euros que va anar disminuint constantment fins el 27 d'agost, arribant als 5,25 euros, exceptuant algunes pujades entre el 18 i 25 de juny i entre el 9 i 23 de juliol.

La rendibilitat anual passa del 29,3% a l'inici del recull de dades fins el -6,57% al final de l'estiu, amb algun increment aïllat els mateixos dies que va pujar la cotització.

Empresa *Gas natural*

Gas Natural va ser l'empresa que es va mantenir més estable al llarg dels tres mesos estudiats. Va començar amb una cotització de 22,13€, però al cap d'una setmana ja va baixar a 21,89€ i a partir d'aquell moment ja es va anar movent en una forquilla entre els 19 i 21€. Fins que l'última setmana va patir una davallada i les accions van baixar fins a 17,75€ arribant al seu mínim trimestral.

L'empresa energètica va començar amb una rendibilitat anual del 8,25% que va baixar juntament amb la cotització fins el -9,38%.

Cal destacar que entre la setmana del 25 de juny al 2 de juliol van baixar gairebé 2€ les accions (de 21,32 a 19,76€) i més d'un 4% les accions (de 4,36 a -0,68); això va ser degut a que l'empresa va repartir dividendes entre els socis.

Empresa *Grífols S.A*

La farmacèutica va anar variant entre els 39,57 i 35,81€ (últim dia), exceptuant la pujada del 6 d'agost en què va arribar als 41,3€.

La seva rendibilitat anual va començar el juny al 9,33% i va anar pujant fins a arribar al seu punt màxim de 25,59% el 6 d'agost. Les dues setmanes següents va baixar fins el 20,3% i a la última va arribar fins el 9,01%.

A diferència de Gas Natural i DIA, les seves gràfiques de cotitzacions i rendibilitat anual fan exactament la mateixa forma, de tal manera que venen a ser la mateixa gràfica.

Inditex

El gegant tèxtil va anar oscil·lant entre els 30,95€ (25 de juliol) i els 27,98€ (9 de juliol), tot i que el 6 d'agost va destacar, arribant als 32,15€.

La rendibilitat anual va anar pujant i baixant irregularment entre el 19,16% i el 36,75%, essent mínims i màxims respectivament. Va començar al 30,08% el 4 de juny i va acabar al 22,15% el 27 d'agost.

Igual que a Grífols, les dues gràfiques fan la mateixa forma, pujant i baixant exactament amb el mateix pendent a tots els llocs.

CONCLUSIONS

6. CONCLUSIONS

6.1. Conceptes i objectius assolits

Vaig escollir fer el treball sobre la borsa motivat per l'interès d'aprendre'n coses, apropar-me al món borsari (portava anys intentant-ho sense gaire èxit) i poder més endavant ser capaç d'invertir amb possibilitats d'obtenir benefici.

Ha estat molt gratificant i interessant fer la part pràctica, perquè per una banda en realitzar les entrevistes he pogut visitar empreses i entitats diferents i he conegut gent molt interessant que m'ha ajudat molt en la realització d'aquest treball. Per altra banda, per poder recollir la informació teòrica i buscar dades reals de les empreses analitzades, vaig anar a la Biblioteca municipal de Girona *Carles Rahola* i vaig aprendre a ser autònom, a espavilar-me per aconseguir el que desitjava i a buscar a la mediateca material concret, algun de molt especialitzat. Tot i que on més vaig aprendre i gaudir va ser a la visita a la Borsa de Barcelona, que em va deixar fascinat, tant pel seu impressionant funcionament com per l'aparença i gran quantitat de pantalles que tenia.

Per tant, el primer objectiu, que era obtenir el màxim d'informació i trobar resposta a les preguntes formulades, penso que s'ha assolit perfectament. He obtingut una gran quantitat d'informació que un cop analitzada ha pogut respondre a les preguntes que tenia sobre la borsa i ja em considero preparat per començar a invertir.

He ampliat considerablement el meu coneixement sobre el sistema capitalista i l'economia en general, per tant considero que aquest objectiu s'ha aconseguit. Després d'haver realitzat aquest treball he observat que el sistema capitalista té moltes mancances i aspectes que caldria canviar, sobretot referent als valors i a la desigualtat que genera entre les persones i els diferents països. Tanmateix aquests apartats s'allunyaven de l'objectiu del meu treball i per tant només he considerat la seva relació amb la borsa.

També he arribat a dominar considerablement la terminologia pròpia de la borsa i dels diferents professionals que hi interactuen. Considero encertat haver escollit un representant de cada una de les entitats o sectors que estan relacionats amb la borsa i que, per tant, influeixen sobre ella per poder-los entrevistar i analitzar el seu el punt de vista per aconseguir una visió global.

Per acabar, he millorat les meves habilitats amb el programa Excel a l'hora de fer gràfics i la meua capacitat per interpretar-los i poder fer valoracions objectives de la situació i evolució de cada empresa.

6.2. Resposta a les hipòtesis

Després d'haver estudiat la relació entre la borsa i el sistema capitalista i l'evolució de les empreses escollides, dono per correctes les hipòtesis de partida i a continuació exposaré les conclusions que m'han portat a afirmar-ho.

1a hipòtesis: “Actualment el sistema capitalista no es podria mantenir sense la borsa”

Respecte si actualment el sistema capitalista es podria mantenir sense la borsa, he arribat a la conclusió, tenint en compte les opinions dels experts que he entrevistat i la recerca que he dut a terme, que el sistema capitalista necessita la borsa o alguna entitat similar per continuar funcionant. Per arribar a aquesta conclusió he enfocat la situació des de dos punts de vista:

- Si la borsa no existís i no hi hagués cap entitat, física o virtual, que fes la seva funció, el sistema capitalista no es podria mantenir. A continuació exposaré els motius més importants.
 - Les claus de l'èxit de les empreses (invertir, expandir-se, diversificar, especialitzar-se i adaptar-se) requereixen molt finançament.
 - Les empreses només podrien recórrer als bancs per obtenir aquest finançament, perquè els inversors, segons les opinions dels entrevistats, no confiarien en dipositar els seus estalvis directament en empreses. Les empreses necessiten capital i han de trobar inversors i els inversors necessiten tenir un ventall d'empreses per triar on volen invertir els seus diners. Acabarien existint només petites i mitjanes empreses que podrien anar produint a petita escala, obtenint beneficis i depenent molt de l'oferta i la demanda. Tanmateix continuarien depenent dels Bancs per a les inversions i els Bancs depenen en gran mesura de les empreses grans i dels beneficis que aquestes els proporcionen. Per tant, sense empreses grans els bancs se'n ressentirien i no podrien ajudar les empreses petites i això produiria un cercle viciós difícil de trencar.
 - Els bancs són selectius a l'hora de deixar diners i volen garanties. A les empreses els costaria més invertir diners per obrir noves vies de negoci perquè davant la falta de seguretat d'èxit de les noves propostes, els bancs no els deixarien diners. A més, segons els empresaris entrevistats els bancs fan "injeccions de diners" quan els convé a ells, no quan les empreses els necessiten.
 - Els tipus d'interès del diner que els bancs ofereixen als particulars varia molt depenent de la situació econòmica. En el moment que és molt baix, els particulars han de tenir altres maneres d'incrementar els seus estalvis. Una de les maneres és la borsa. Si no existís, l'enriquiment de la població minvaria i això es traduiria en que hi hauria pocs recursos per fer noves empreses.
- Si la borsa no existís es crearia alguna altra entitat, física o virtual que la substituís. Aquest punt de vista, segons els experts, segurament seria el més real perquè la funció que realitza la borsa hauria de continuar existint. Podria ser algun sistema més senzill, algun tipus de borsa per internet o alguna entitat més controlada pels Estats. Tanmateix, aquesta nova entitat per continuar tenint la confiança dels inversors i empreses hauria de continuar oferint una garantia de solvència, transparència, prestigi i seguretat jurídica i econòmica. Per tant també haurien de seguir el criteri de les tres "D": disponibilitat, durada i diversificació. Tenint en compte aquestes condicions, la nova entitat seria tant semblant a la borsa que es podria considerar la mateixa, encara que amb estructura diferent. Per tant, també des d'aquest punt de vista es podria continuar afirmant que el sistema capitalista necessita la borsa o alguna entitat molt semblant per continuar funcionant.

2a hipòtesis: “Les empreses líders dels diferents sectors econòmics que cotitzen a borsa no segueixen la mateixa evolució borsària.”

Tenint en compte les gràfiques estudiades, he pogut arribar a la conclusió que la hipòtesis plantejada era correcta perquè totes les empreses han tingut una evolució molt diferent al llarg d'aquests tres mesos.

Es pot apreciar que DIA i Gas Natural van anar baixant constantment, però ho van fer de manera molt estable, baixant a poc a poc, setmana a setmana sense grans davallades. Per altra banda, Grífols i Inditex van tenir moltes pujades i baixades sobtades, és a dir, que una setmana augmentaven molt i a la següent també baixaven molt. Això m'ha permès veure que aquests tres mesos han estat més estables les empreses Dia i Gas Natural que a Grífols i Inditex. Pels especuladors però, hauria estat molt més rendible invertir en la farmacèutica i en la tèxtil perquè haurien tingut opcions d'obtenir beneficis si haguessin comprat i venut en el moment adequat. Tanmateix, totes elles a l'última setmana d'agost van tenir una baixada notable en correspondència a la davallada conjunta de tota la cotització de l'IBEX35.

6.3. Limitacions que afecten el meu treball

L'elaboració d'aquest treball m'ha provocat unes dificultats que he hagut de superar i solucionar per assolir amb èxit l'objectiu final.

El primer problema va ser concretar el treball, perquè el tema de la borsa és tan complex que calia focalitzar-lo molt bé. Al principi estava interessat en analitzar els mètodes d'especulació i inversió en borsa per aconseguir més beneficis econòmics. Amb aquest objectiu vaig llegir llibres³⁹ molt interessants però que em van fer adonar que em faltava molta base teòrica i per tant vaig orientar el meu treball a suplir aquesta mancança.

Un dels principals problemes que m'he trobat ha estat haver de redactar de manera planera i entenedora certs conceptes econòmics difícils d'entendre si no estàs iniciat en el tema. A més he hagut de sintetitzar molt la part teòrica perquè aquest treball relaciona dos temes molt extensos, la borsa i el sistema capitalista.

El fet de que el treball s'hagués d'imprimir per les dues cares ha comportat haver d'incorporar moltes pàgines en blanc entre els apartats per fer la paginació correcta. És per aquest motiu que sembla que sigui més extens, tot i que la part escrita ocupa les pàgines permeses.

En la realització de la part pràctica vaig trobar moltes dificultats per contactar amb els experts i empreses, perquè els temes econòmics els tracten amb confidencialitat i no ofereixen facilitats per oferir entrevistes. Tanmateix, gràcies a la col·laboració de persones conegudes

³⁹ Ajram, Josef. “ No sé donde está el límite, pero sí donde no está” 1a ed. Alienta,2012.

Ajram, Josep⁴⁰. ”Ganar en bolsa es “a ed. Plataforma,2013.

Burton G. Malkiel. “Un paseo aleatorio por Wall Street” . 10a ed.Madrid Alianza Editorial, 2012.

relacionades amb aquest món, que m'han posat en contacte amb altres, he pogut arribar a les empreses i entitats que tenia com a objectiu, excepte a les empreses grans que cotitzen a borsa amb qui no m'he pogut entrevistar directament. Per tant, estic molt agraït a tots els col·laboradors perquè sense ells aquesta part pràctica no s'hagués pogut dur a terme.

Tot i l'enrenou que em van provocar en el seu moment aquests contratemps, estic content d'haver-los viscut perquè em van obligar a esforçar-me més, per superar les adversitats, i han contribuït a que aquest treball fos més complert i elaborat.

6.4. Valoració personal.

Penso que he aconseguit complir amb èxit tots els objectius que em vaig proposar en començar el treball, gràcies a la constància i a la dedicació de tot aquest temps. Al principi no era conscient que el tema era tan complex i la dificultat en la comprensió dels conceptes va ser molt elevada, fins a un punt que en alguns moments vaig dubtar si aquest tema era idoni pel meu treball de recerca. Tanmateix a mesura que em vaig anar informant i apropant-me als aspectes bàsics va aparèixer davant meu un món fascinant que em va seduir. És per això que considero que ha estat encertat escollir aquest tema perquè m'ha agradat i he après molt.

Tot i que, aconsellat pel meu tutor, he realitzat alguns canvis en l'enfocament del tema, el treball final ha superat les meves expectatives i considero que és un treball interessant per tothom que estigui interessat en el món econòmic en general i en el de la borsa en particular.

BIBLIOGRAFIA

7. BIBLIOGRAFIA

7.1. Llibres

Ajram, Josef. *No sé dónde está el límite, pero sí donde no está*. 1a ed. Alienta, 2012

Ajram, Josef. *Ganar en bolsa es posible*, ed. Plataforma, 2013

Amat, Oriol. *La Bolsa: Funcionamiento y técnicas para invertir*. 8a ed. Barcelona: Deusto, 2010.

Amin, Samir. *El capitalismo en la era de la globalización*. 1 ed. Barcelona: Ediciones Paidós Ibérica, 1999.

Burton G. Malkiel. *Un paseo aleatorio por Wall Street*. 10a ed. Madrid: Alianza Editorial, 2012

Casacuberta, Xavier, Eusebi Coromina, Dolors Quintana. *El treball de recerca*. 2a ed. Vic: Eumo Editorial, 2008.

Graham, Benjamin. *El inversor inteligente*. 4 ed. Barcelona: Deusto, 2007.

Sala, Xavier. *Economia liberal per a no eocnomistes i no liberals*. 1a ed. Barcelona: Dèria, 2001.

Sampedro, José Luis. *El mercado y la globalización*. 6a ed. Barcelona: Destino, 2010.

Soros, George. *La crisis del capitalismo global: La sociedad abierta en peligro*. 1a ed. Madrid: Editorial Debate, 1999.

Torres, Carlos. *Invertir Low Cost: Nueve grandes estrategias de inversión en acciones para pequeños capitales*. 1a ed. Barcelona: Urano, 2014.

Vidal, Mercè. *La borsa*. 1a ed. Vic: Vic, Eumo Editorial, 2000.

7.2. Diaris i altres documents

Informació de la borsa. *La Vanguardia*. Del 4 de juny al 27 d'agost de 2015

Diari *Expansión*, del 4 de juny al 27 d'agost de 2015

7.3. Espais web i adreces d'interès

Borsa de Barcelona, 2015. Borsa de Barcelona. 24 de maig de 2015 <http://www.borsabcn.es>

Informes seminari taifa, 2015. Informes de economia. <http://www.informes.seminaritaifa.org>

Invercat, 2009. Wordpress. 29 d'agost de 2015.

<http://www.invercat.wordpress.com/2009/05/03/sistema-capitalista-%C2%BFdesapareixera/>

Altres adreces consultades més d'una vegada.

Educastur, 2015. Educastur. 14 d'abril.

http://www.web.educastur.princast.es/proyectos/formadultos/unidades/economicas/modulo1/ud2/2_3_2_sistema_capitalista.html

<http://www.eleconomista.es/indice/IBEX> 35

<http://www.expansion.com/>

<http://www.josefajram.es/>

<http://www.bolsamadrid.es/>

<http://www.infobolsa.es/>

<http://www.r4.com/>

<http://www.lacaixa.cat/>

<http://www.labolsavirtual.com/>

<http://www.sunion.net/professors/afiguera/paginaprincipal.htm>

<http://www.ibillionaire.me>

<http://www.adamsmith.org>

<http://www.miquelgomez.com>

<http://www.encyclopediafinanciera.com/sistemafinanciero/intermediariosfinancieros.htm>

<http://www.inditex.com/home;jsessionid=ZzltXN3ijsFj0jkUByNAgzz>

<http://www.eumed.net/cursecon/dic/bzm/s/sistemac.htm>

labolsayeconomia.blogspot.com.es/2011/04/el-capitalismo-depende-del-ahorro-no.html

<http://www.naciodigital.cat>

<http://www.nbbmuseum.com>

<http://www.uveinvesting.com.es>

<http://www.anticapitlistes.net>

ANNEXOS

8. ANNEXOS

8.1. Comparativa entre el sistema capitalista i el socialista

Per il·lustrar millor les característiques del sistema capitalista, a continuació es detalla un quadre resum sobre les diferències principals entre aquest sistema i el sistema socialista. Per poder observar més bé les característiques dels dos sistemes oposats, el sistema d'economia mixta no s'exposa.

	SISTEMA CAPITALISTA	SISTEMA SOCIALISTA
Finalitat	La recerca del màxim benefici i acumulació de capital explotant la classe treballadora, afavorint la innovació tecnològica, controlant territorialment i econòmic altres països, protegint la producció pròpia i controlant el mercat.	Aconseguir el benestar material i cultural de la col·lectivitat, abolir l'explotació econòmica i la diferència de classes. Intenció d'abolir les desigualtats del capitalisme.
Qui són els propietaris dels mitjans de producció?	Consisteix en la propietat privada, que és dels que realitzen les inversions per iniciar els processos de producció. La societat es divideix en capitalistes i obrers. Aquest últims venen la força del seu treball a canvi d'un sou.	La propietat és col·lectiva i consegüentment és gestionada per l'estat. S'igualava el nivell de vida perquè l'estat ofereix casa, serveis sanitaris, educatius,... a tothom.
Producció i distribució	Els productes es distribueixen en un mercat de lliure competència que està regit per la llei de l'oferta i la demanda.	La producció i distribució estan planificades i controlades per l'estat. L'estat calcula el que es necessari produir, on i com.
Paper del consumisme	Juga un paper fonamental perquè la demanda és clau. Si es produeixen molts bens de consum, però després no es venen, s'acumulen productes i es pot originar una època de crisi.	No té un paper fonamental. La planificació satisfà les necessitats bàsiques de la població, però l'augment de la producció de bens de consum no es considera prioritari.

8.2. Empreses de l'IBEX35

Les empreses que actualment en formen part són les següents:

ABENGOA B	Enginyeria d'indústria i construcció
ABERTIS	Autopistes i aparcaments
ACCIONA	Construcció
ACERINOX	Minerals, metalls i transformació
ACS	Construcció
AENA	Transport i distribució
AMADEUS	Electrònica i software
ARCELORMIT	Minerals, metalls i transformació
BANC POPULAR	Banca i caixes d'estalvis
BANC SABADELL	Banca i caixes d'estalvis
BANC SANTANDER	Banca i caixes d'estalvis
BANKIA	Banca i caixes d'estalvis
BANKINTER	Banca i caixes d'estalvis
BBVA	Banca i caixes d'estalvis
CAIXABANK	Banca i caixes d'estalvis
DIA	Serveis de consum
ENAGAS	Petroli i energia
ENDESA	Petroli i energia
FCC	Construcció
FERROVIAL	Construcció
GAMESA	Fabricació i muntatge de béns d'equip
GAS NATURAL	Petroli i energia
GRIFOLS	Productes farmacèutics
IAG	Transport i distribució
IBERDROLA	Petroli i energia
INDITEX	Tèxtil
INDRA A	Electrònica i software
MAPFRE	Assegurances
MEDIASET	Mitjà de comunicació i publicitat

Es podria mantenir el sistema capitalista sense el mercat de valors ?

OHL	Construcció
R.E.C	Petroli i energia
REPSOL	Energia i petroli
SACYR	Construcció
TEC. REUNIDAS	Enginyeria d'indústria i construcció
TELEFONICA	Telecomunicacions

IBEX 35											
EMPRESA	PER 13 ²	TAMAÑO	SOLIDEZ [AC/PC]	DEUDA NETA/EBITDA	ROE, ROA, ROI POSITIVOS	BENEFICIO CONTINUO 5A	BENEFICIO CRECE 5A	DIVIDENDO CONTINUO	RATIO PRECIO/VC	VALORACIÓN BPA/ r BONO 10A	PRECIO CON MARGEN 50%
ABERTIS SE.A	24,1	13.610 M	1,11	4,5x	SI	SI	NO	SI	3,61x	23,98	11,99
ACCIONA	16,9	2.644 M	1,02	5,8x	SI	SI	NO	SI	0,50x	65,46	32,73
ACERINOX	160	2.468 M	1,34	3,8x	NO	NO	NO	SI	1,61x	1,43	0,72
ACS	10,61	7.551 M	1,11	1,6x	NO	NO	NO	SI	2,55x	54,19	27,09
AMADEUS	23,28	12.178 M	0,79	1x	SI	SI	SI	NO	6,50x	28,05	14,02
ARCELORMIT.	-	18.215 M	1,39	2,6x	NO	NO	NO	SI	0,39x	-	-
BA.POPULAR	67,33	7.200 M	-	-	NO	NO	NO	NO	0,76x	1,44	0,72
BA.SABADELL	23,86	7.400 M	-	-	SI	SI	NO	SI	0,76x	1,87	0,93
BA.SANTANDER	17,04	74.200 M	-	-	SI	SI	NO	SI	1,04x	9,11	4,55
BANKINTER	16,81	3.850 M	-	-	SI	SI	NO	SI	1,14x	6,23	3,11
BBVA	14,75	51.210 M	-	-	SI	SI	NO	SI	1,12x	14,39	7,19
BME	16,94	2.250 M	1,01	-1,3x	SI	SI	NO	SI	5,80x	38,12	19,06
CAIXABANK	36,5	18.320 M	-	-	SI	SI	NO	SI	0,84x	2,39	1,19
DIA	21,96	4.390 M	0,48	0,9x	SI	SI	SI	SI	17,28x	7,19	3,59
EBRO FOODS	16,44	2.700 M	1,47	0,7x	SI	SI	NO	SI	1,62x	25,65	12,82
ENAGAS	11,49	4.620 M	1,58	3,7x	SI	SI	SI	SI	2,15x	40,28	20,14
ENDESA	10,94	21.910 M	1,45	0,6x	SI	SI	NO	NO	0,99x	45,32	22,66
FCC	-	2.170 M	0,75	7,3x	NO	NO	NO	NO	3,46x	-	-
FERROVIAL	13,98	10.220 M	1,04	7x	SI	NO	SI	SI	1,80x	23,74	11,87
GAS NATURAL	11,92	17.330 M	1,82	2,9x	SI	SI	NO	SI	1,29x	34,77	17,38
GRIFOLS CLA	32,33	6.187 M	2,74	2,5x	SI	SI	SI	NO	5,15x	21,34	10,67
IAG	31,53	8.364 M	0,73	1,3x	NO	NO	NO	NO	3,62x	3,11	1,55
IBERDROLA	9,98	27.960 M	1,13	3,7x	SI	SI	NO	SI	0,79x	10,55	5,27
INDITEX	31,12	73.770 M	1,59	-1,1x	SI	SI	SI	SI	9,25x	91,56	45,78
INDRA A	16,78	1.980 M	1,32	2,2x	SI	SI	NO	SI	1,88x	17,26	8,63
JAZZTEL	32,56	2.050 M	0,76	1,6x	SI	NO	SI	NO	5,53x	5,99	2,99
MAPPFRE	12,93	9.050 M	-	0,8x	SI	SI	NO	SI	1,15x	5,51	2,76
MEDIASET	80,97	3.660 M	1,07	-1,7x	SI	SI	NO	NO	2,50x	2,62	1,31
OHL	10,07	3.064 M	1,2	4,7x	SI	SI	SI	SI	1,38x	70,26	35,13
R.E.C.	11,42	6.180 M	0,66	3,9x	SI	SI	SI	SI	3,02x	95,92	47,96
REPSOL	11,68	24.948 M	1,64	1,4x	SI	SI	SI	SI	0,94x	39,32	19,66
SACYR VALLE.	16,07	1.838 M	1,01	16,3x	NO	NO	NO	NO	1,23x	5,99	2,99
TEC.REUNIDAS	15,02	2.140 M	1,16	-4,2x	SI	SI	NO	SI	4,87x	61,15	30,57
TELEFONICA	14,65	57.840 M	0,8	2,5x	SI	SI	NO	NO	3,09x	20,86	10,43
VISCOFAN	18,65	2.000 M	1,89	0,4x	SI	SI	SI	SI	3,91x	55,15	27,57

Fig.14: Característiques empreses IBEX 35

Font: www.uveinvesting.com.es

8.3. Índex de la resta del món

En el treball ja s'han exposat els principals índexs d'Espanya. A continuació s'explicaran breument els d'altres països:

Dow Jones

El Dow Jones és l'índex borsari més conegut i utilitzat a la borsa de Nova York. El formen les 30 empreses més significatives d'Estats Units que cotitzen a la borsa de Valors de Nova York o al NASDAQ.

Va ser creat per en Charles Dow, propietari del "Wall Street Journal" i cofundador de l'empresa "Dow Jones & Company", l'any 1896, i per tant és l'índex més antic. Al principi estava format per només 12 empreses, la majoria de les quals ja no estan dintre de l'índex, només queda General Motors. Més tard se n'hi van afegir 8 més, fent un total de 20 i l'any 1928 es va acabar d'arribar a les 30 empreses que hi ha actualment.

És un índex molt important perquè a través d'aquest es mesura la resta de borses del món, sobretot la d'Estats Units. Si aquest puja indica un període de prosperitat mundial i si baixa de recessió.

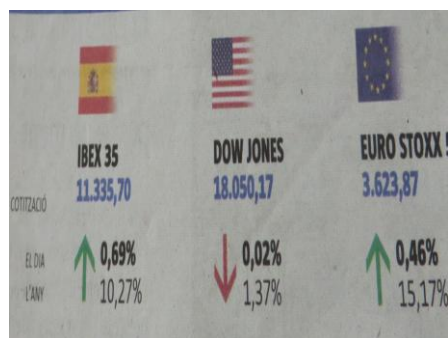

Fig. 15: Pujades i baixades dels índexs
Font: La Vanguardia

Standard&Poor's 500: És un dels índex borsaris més importants d'Estats Units i està format per les 500 empreses més grans del país. Es va formar l'any 1923, creat per l'empresa que hi dona nom, Standard&Poor's.

NASDAQ 100: És l'índex d'Estats Units que recull les 100 empreses més importants del sector de la tecnologia, s'hi poden trobar empreses com Apple, Microsoft o Amazon.

Nikkei 225: És l'índex de referència a la borsa japonesa, està compost pels 225 valors més líquids (facilitat perquè les accions canviïn de propietaris) de la borsa de Tokio i es va formar l'any 1971.

EURO STOXX 50: Índex europeu format per les 50 empreses més grans en capitalització de mercat de 12 països europeus (Alemanya, Àustria, Bèlgica, Espanya, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos i Portugal). Actualment (20/09/2015) hi ha 6 empreses Espanyoles (Banc Bilbao Vizcaya, Argentaria, Banco Santander, Iberdrola, Inditex, Repsol, Telefónica).

Es podria mantenir el sistema capitalista sense el mercat de valors ?

FTSE “Footsie 100: Índex publicat pel Financial Times que està compost pels 100 valors més importants de la borsa de Londres.

DAX 30: És l'índex de referència a Alemanya i està compost per les 30 empreses més cotitzades a la borsa de Frankfurt.

CAC 40: Índex francès, compost per els 40 valors més significatius entre les 100 empreses més negociades a la borsa de París. Va ser creat l'any 1987.

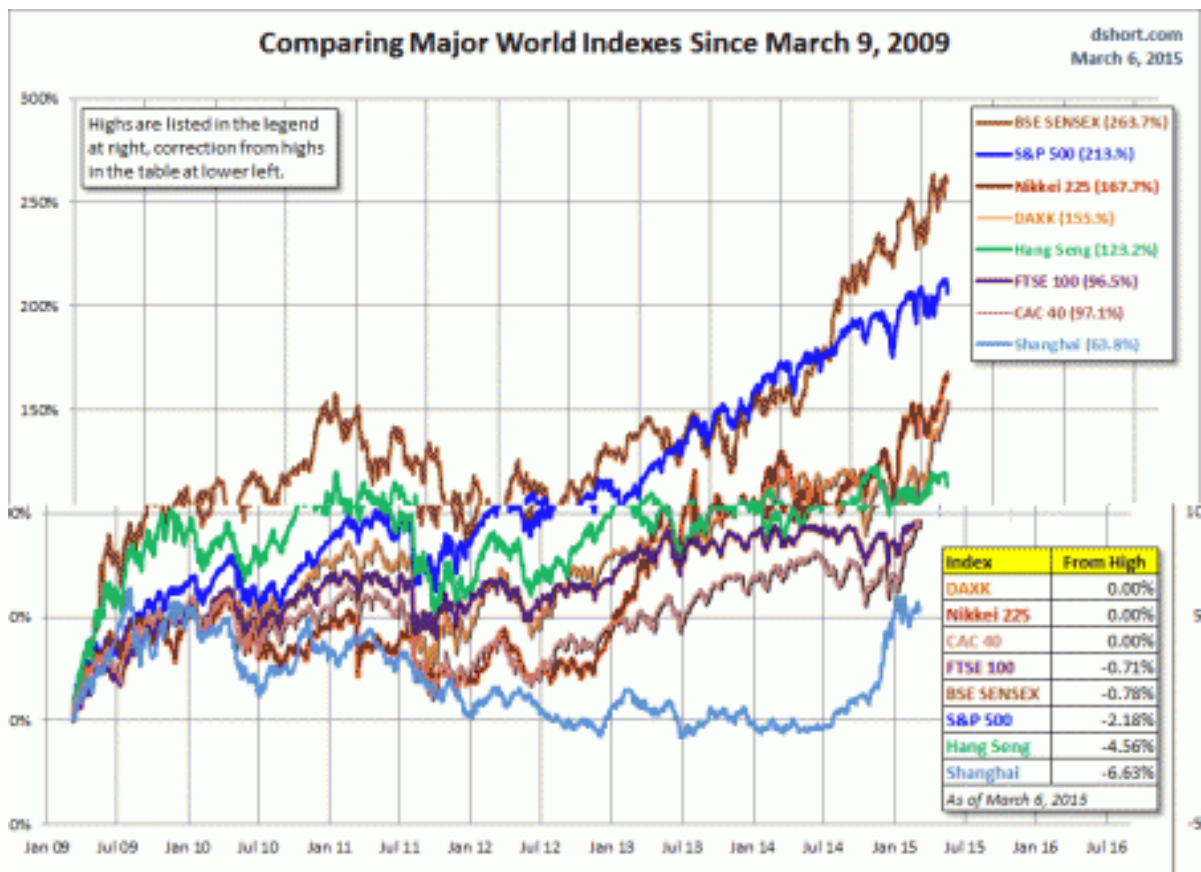

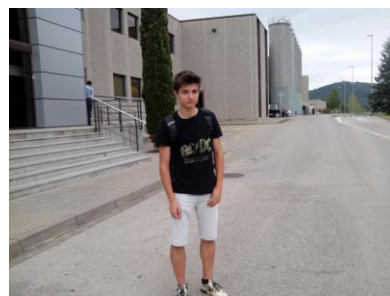
Fig.16: Comparació dels índexs

Font: www.anticapitalistes.net

8.4. Entrevistes

8.4.1. Resum de l'entrevista al Sr. Joan Puigderrajols, un dels economistes de l'empresa Àntex S.A

Per realitzar aquesta entrevista es van elaborar unes preguntes diferents a les altres, amb l'objectiu d'esbrinar quines estratègies es feien servir per subsistir sense cotitzar a borsa. En Joan, a més de contestar les preguntes, va donar-me molta informació tècnica, interessant i complerta, de l'empresa. És per això que he cregut convenient fer un resum incloent tots aquests apartats.

*Fig.17: Visita a l'empresa Àntex
Font: El mateix autor*

Fitxa tècnica:

Nom complet: Anglès Tèxtil S.A.

Activitat a la que es dedica l'empresa: Indústria tèxtil

Nombre de treballadors: A tot el món 700, a anglès uns 350.

Capital de l'empresa: 28 milions d'euros.

Any de fundació: 1969

Empreses del grup empresarial: Anglès Tèxtil S.A., Procesfil, Immobiliària Can Perolada, Isitext, Àntex Mèxic i Àntex Brasil.

L'empresa Anglès Textil S.A, coneguda popularment per Àntex, és una gran empresa amb seu a la població d'Anglès i dedicada bàsicament a la producció de fil.

L'any 1969, el seu fundador, Josep Hereu, veient que altres empreses tèxtils es dedicaven als teixits de cotó va voler buscar altres vessants productives i va apostar pel fil sintètic, material que en aquell moment era molt innovador, per això, no es podia preveure l'èxit que podria tenir el negoci.

En aquests moments, aquest grup empresarial compta amb més de 700 treballadors, dels quals 350 treballen a Anglès (Catalunya). Amb els anys ha anat diversificant la seva producció i en aquests moments compta amb moltes empreses, entre les que destaquen: Anglès Textil, S.A, Procesfil S.A, Immobiliària Can Perolada S.L, Isitext S.A, Àntex Mèxic i Àntex Brasil, entre altres.

Econòmicament està considerada una Gran Empresa, per això depèn directament del Departament d'Hisenda de Barcelona, perquè està considerada "Gran Contribuent". La matriu empresarial és una Societat Anònima, tot i que alguna de les seves empreses és societat limitada.

Actualment l'empresa compta amb 11 socis, cinc d'ells provinents de la família Hereu, amb percentatges de participació diferents.

L'empresa s'ha anat especialitzant en uns tipus de fil molt diferents, alguns d'ells molt tècnics (ignífugs, ecològics, ...), que es podrien classificar en dos grans grups:

- Fils orientats al tèxtil en general (vestits, teixits de sofà, parament de la llar,...)
- Fils destinats a les empreses d'automoció.

Tots els seus clients són empreses, algunes d'elles molt conegudes com Decathlon, Zara, Nissan, Volkswagen,...

Per les característiques del material que es fa servir en la producció i per augmentar la productivitat, l'empresa treballa les 24 hores dels 365 dies de l'any.

A les diferents naus d'Anglès s'hi realitza tot el procés de producció: Filatura (fondre uns xips del material necessari per fabricar els filaments a partir d'unes planxes amb tants forats com filaments tingui el fil), texturar (realitzar diferents pinçaments al fil), torçar (fer girar el fil amb més de 800 voltes per donar-li consistència), voluminitzar (donar volum injectant aire) i tintar.

La major part de la producció, tant la de Catalunya com la de Mèxic i Brasil, s'exporta a països molt diversos com EEUU o Turquia, i una petita part es comercialitza a nivell nacional, sobretot a València.

Un dels grans encerts de l'empresa ha estat diversificar, tant en l'ampliació dels diferents tipus de fils produïts, com en altres sectors, com l'immobiliari o l'energètic (central de cogeneració).

Aquesta diversificació ha fet que pogués sobreviure les diferents crisis del món tèxtil. Tanmateix, també ha hagut de fer replantejaments tècnics, com la centralització de les empreses que tenia a Lliçà i a Òdena a les naus d'Anglès per abaratir els costos no només de plantilla, sinó sobretot d'electricitat. En les fàbriques tèxtils es gasta molta electricitat i en aquests moments a la província de Barcelona és molt més cara. Per aquest motiu es va decidir tancar les dues fàbriques abans esmentades i portar la producció a Anglès, donant l'opció als antics treballadors a continuar treballant a l'empresa.

Tot i que és una de les tres empreses tèxtils més grans del món, Àntex ha volgut continuar essent una empresa familiar. Per això ha preferit no cotitzar a borsa, per evitar que persones externes a l'empresa poguessin intervenir en la presa de decisions, tant financeres com productives.

Les estratègies clau que han utilitzat per mantenir-se i créixer han estat les següents:

- **Invertir molt:** Els socis no es reparteixen dividendes, sinó que els inverteixen tots en l'empresa (per ampliar, renovar maquinària, obrir noves empreses,...), per tant el fons capital de l'empresa s'amplia constantment.
- **Incrementar el nombre d'empreses i de naus industrials:** La primera expansió gran es va fer l'any 2003 amb l'obertura d'una nova filatura i fins l'actualitat no ha parat de créixer i augmentar la producció.

- **Expandir-se internacionalment:** Tant a nivell de mercat, en aquests moments s'està estudiant el mercat xinès, com a nivell de creació d'empreses. Algunes d'aquestes expansions són estratègies de la pròpia direcció i altres són producte dels compromisos creats amb els grans clients com amb l'empresa Volkswagen que va muntar l'empresa al Brasil i necessitava els seus màxims proveïdors a prop.

- **Especialització:** Conèixer bé el producte, innovar, comprar maquinària específica, formar els treballadors. L'especialització en la producció de diferents tipus de fils, alguns molt tècnics li ha permès no haver de competir amb el mercat xinès que produeix productes fàcils d'elaborar. Un factor bàsic en el creixement econòmic de l'Àntex és el fet de començar a fabricar fils per a l'automoció. A part de ser un sector amb molta expansió els beneficis produïts són molt més grans perquè les bovines de fil es paguen per pes i lògicament el fil que es necessita en automoció és molt més pesat que el d'una fàbrica tèxtil

- **Diversificar la producció:** Tot i que bàsicament és una empresa de filatura, els socis han diversificat les empreses per poder compensar les possibles crisis econòmiques en un camp concret. Així en aquest moment compta amb empreses tèxtils, immobiliàries, central de cogeneració i altres

- **Adaptació constant a la situació concreta:** Cal fer constants anàlisis dels costos, producció,... per reconduir l'empresa. Un exemple clar és la centralització que ha calgut fer de les tres empreses catalanes i ubicar-les totes al mateix lloc. D'altra banda també cal saber aprofitar les ocasions que es produeixen en temps de crisis, com comprar maquinària barata a empreses de diferents llocs del món que tanquen. Un altre punt important que cal controlar és el transport de les mercaderies. En aquests moments bàsicament s'utilitza els vaixells i els camions de les empreses subcontractades, però cal buscar la major rendibilitat en tot moment.

Segons, en Joan Puigderrajols, economista de l'empresa, si es té en compte l'experiència de l'empresa Anglès Tèxtil S.A una empresa es pot finançar, créixer i tenir beneficis encara que no cotitzi en borsa,

Tanmateix, globalment és més difícil de valorar, perquè totes les empreses, petites, mitjanes, grans o multinacionals funcionen de la mateixa manera: necessiten capital per invertir en l'empresa. L'únic aspecte que canvia és el volum de capital que es mou.

*Fig. 18: Entrevista amb Joan Puigderrajols
Font: El mateix autor*

Una empresa, per petita que sigui, necessita finançament.

Qualsevol inversió d'ampliació necessita un capital que difícilment pot provenir dels socis; per tant és totalment necessari aconseguir capital extern. Les empreses que cotitzen a borsa l'aconsegueixen dels inversors que compren accions, però la resta l'han d'aconseguir dels bancs.

En aquests moments l'Àntex treballa amb tots els grans bancs existents. En el finançament també cal diversificar tant per no dependre únicament d'un banc com pel límit d'endeutament permès per cada banc. Cal tenir en compte que el preu de les reformes o nova creació de naus pot arribar a ser de 15 milions d'euros i per tant es necessita molt de finançament.

Sovint , quan el Banc Central Europeu, que és el que marca els tipus d'interès, anuncia "injeccions de diners" els bancs acudeixen a les empreses grans a oferir diners per oferir-los fer inversions. Són moments que s'han d'aprofitar i per tant cal tenir sempre apunt estratègies de creixement.

Per tant el perill més gran que hi hauria si no existís la borsa seria el paper que jugarien els bancs com a monopolitzadors del capital. Segurament, les normes que s'anirien imposant dificultarien els punts bàsics del capitalisme .

Fig. 20: Funcionament de les societats anònimes

Font: www.sunion.net

8.4.2. Entrevista a Ramon Rabat, Director de la sucursal de Caixabank a La Celler de Ter

- **Quina relació tenen les entitats bancàries amb la borsa?**

Les entitats bancàries fem d'intermediaris. El client pot anar a l'oficina i donar l'ordre de comprar X accions d'una empresa concreta i nosaltres les comprem al preu del moment i li cobrem una petita comissió. El client pot escollir el preu a que vol comprar, per exemple, si van a 4€ i el client només les vol comprar més barates, nosaltres posem el preu de compra que vol i quan les accions estiguin a aquell preu s'autocompraran.

- **Quines opcions ofereixen als clients que volen invertir en borsa?**

La Caixa no aconsella què comprar, sinó que és decisió del client perquè pot perdre molts diners i ha de ser responsabilitat seva.

- **Com s'escullen les empreses on invertir per oferir als clients uns paquets d'accions concretes?**

Suposo que parles dels Productes Estructurats 90/10. Posem el 90 % dels diners a termini fix i el 10% es compren accions si l'interès no va bé. Aquestes empreses les han escollit els analistes del banc.

- **Totes són de l'IBEX35?**

La gran majoria només IBEX 35

- **Els clients saben a quines empreses inverteixen?**

Els clients saben on inverteixen en tot moment.

- **La majoria de clients què prefereixen, inversions segures o amb més rendiment?**

Depèn del client, hi ha gent que arrisca i altres que gens. "A la borsa mai s'hi perd, però ningú sap el termini que cal esperar."

- **Què predominen els petits inversors o els grans inversors?**

A la Celler de Ter, la majoria d'inversors que hi ha són petits inversors. Qui entra a jugar a borsa i li comença a anar bé generalment segueix jugant. Hi ha pares que quan els diners de les llibretes dels fills petits no donen interessos juguen a borsa per aconseguir més rendibilitat.

- **Normalment l'entitat bancària ofereix paquets d'accions als clients, però es dona el cas que el client s'adreça a vosaltres perquè vulgui invertir a la borsa de manera individual i vulgui que li gestioneu?**

Fig. 21: Entrevista amb Ramon Rabat
Font: El mateix autor

Es podria mantenir el sistema capitalista sense el mercat de valors ?

La caixa no gestiona els diners de les accions a la majoria de clients. A qui sí que ho fan són als clients de la banca privada que són clients amb molts diners. En aquests clients els orienten i aconsellen com moure el seu gran capital.

- **I al contrari, l'entitat bancària fa propostes a clients concrets depenent dels estalvis que tingui?**

Als clients de la banca privada (rics) els proposem més coses i els controlem l'evolució.

- **Quantes persones treballen al “Departament de borsa” de l'entitat? Quin percentatge representa?**

Tothom de l'oficina de la Cellerà té coneixements de la borsa i toca el tema. A Girona hi ha el departament de valors on tres persones es dediquen a la banca privada.

- **Creu que seria sostenible el sistema capitalista sense la Borsa?**

No, no crec que es pogués sostenir perquè per exemple l'empresa *Coca-Cola* té moltíssims petits i grans accionistes que posen els seus diners per tirar endavant l'empresa i si només hi hagués un sol inversor hauria de ser immensament ric i seria molt difícil.

*Fig. 22: Entrevista amb Ramon Rabat
Font: El mateix autor*

- **Hi hauria altres mitjans per posar en contacte la gent que té un capital per invertir i les empreses que necessiten inversors?**

Sí, perquè per exemple les empreses Antex o Casademont tenen diferents socis i inversors sense jugar a borsa.

8.4.3. Entrevista a Jordi Albertí, assessor d'inversions i Susanna Vila, assessora financera del Departament comercial de l'antiga societat de valors renta4 bank

- **Sou agència de valors o societat de valors?**

Abans érem una societat de valors, però fa 5 anys vam comprar una llicència bancària i ens vam convertir en banc. Som, però, una banca d'inversió, és a dir, que no donem ni crèdits ni hipoteques ni domiciliem rebuts. Només ens dediquem al negoci del producte financer.

Vam decidir fer aquest pas perquè a Estats Units es va fer una llei que per ser dipositaris de títols havies de ser un banc i vam pensar que en un futur aquesta tendència també s'aplicaria a aquí. A més, la llicència bancària és el graó més alt del món financer, operativament parlant.

Fig. 23: Entrevista Jordi Albertí
Font: El mateix autor

- **Quines opcions ofereixen als clients que volen invertir en borsa?**

Oferim totes les opcions, des de les més conservadores a les més arriscades (dipòsits, accions, fons d'inversions,...). Els nostres clients poden trobar qualsevol producte financer. A més oferim la màxima flexibilitat perquè no es depèn de cap grup bancari.

- **Com s'escullen les empreses on invertir per oferir als clients uns paquets d'accions concrets?**

La nostra empresa té sucursals repartides per diferents llocs de l'Estat Espanyol i totes segueixen les consignes donades pels analistes de Madrid. La tècnica que utilitzen es basa en la microeconomia que analitza les empreses més atractives i fixa un preu objectiu de la companyia. A continuació s'estudia la seva cotització a borsa: si l'acció està per sota el preu fixat suggerim comprar accions d'aquesta empresa.

Fig. 24: Entrevista Susanna Vila
Font: El mateix autor

- **Quines empreses de quins mercats treballem? Només l'IBEX35?**

Treballem amb totes les empreses, no només les de l'IBEX35. Els nostres clients poden invertir en qualsevol empresa que cotitzi en borsa.

- **Els clients saben a quines empreses inverteixen?**

Hi ha mots tipus de client, alguns estan molt informats, altres volen informació per tenir una base per decidir ells mateixos i altres volen invertir, però ho deixen tot a les nostres mans.

Per això oferim 3 tipus de serveis:

- **Broker:** Pels clients informats què ja saben què volen comprar i ells mateixos compren i venen les accions de qualsevol mercat borsari. Renta4 només els posa els mitjans tècnics perquè ho puguin realitzar.
- **Gestió de diners:** Els clients dipositen diners i l'empresa s'encarrega de tot, buscant segons les anàlisis internes les millors inversions, que el client en molts casos no sap ni quines són.
- **Assessorament:** El client vol informació i consell sobre les inversions que vol fer, però ell té la decisió final. L'empresa li fa totes les gestions de compravenda inicials.

Tanmateix tots tenen accés directe a través de la nostra pàgina web per consultar en qualsevol moment les seves inversions i poder realitzar els canvis que creguin convenients.

- **Treballeu amb PIMES?**

Treballeu en tot el Mercat continu.

El Mercat continu són totes les empreses que cotitzen, unes 130, de les quals les 35 primeres formen part d'un índex selectiu de cotització que s'anomena Índex35.

El Mercat primari es regeix per una sèrie de requisits econòmics, que quan les empreses els assolixen poden començar a cotitzar en borsa.

- **La majoria dels clients què prefereixen, inversions segures o amb més rendiment?**

Hi ha clients de tots tipus, conservadors i arriscats.

Contràriament al que la gent pensa, la gent que té molts diners no els arrisca, van a inversions segures, tot i que alguns també reserven una petita part a especular i fer inversions més arriscades. En canvi, els clients que tenen capitals més petits si que busquen especular més i multiplicar el diner més ràpidament.

Tothom busca la millor rendibilitat pels seus diners. La mitjana històrica de beneficis sol ser d'un 10%.

- **Què predominen, els petits inversors o els grans inversors?**

Si considerem la quantitat d' inversors, predominen sens dubte els petits inversors que són els més nombrosos, però que entre ells també són molt diferents (inversions de 100 a 20.000 €), però si considerem el capital total invertit, la major part d'aquest prové dels grans inversors, perquè la realitat és que quatre grans inversors tenen més capital que 100 de petits.

Nosaltres tenim clients amb inversions de 1000 euros i de 18 milions d'euros.

- **Quina edat tenen els clients?**

Referent a l'edat dels nostres clients varien molt. En general són d'edat mitjana, però cada cop hi ha més estudiants i joves que volen rendibilitat pels pocs diners que han guanyat a l'estiu.

Però en termes absoluts podem dir que la majoria de clients tenen entre 30 i 50 anys perquè és quan tenen un patrimoni més gran.

- **Només treballeu amb els clients que vénen a les vostres oficines o els aneu a buscar?**
Tenim prevista una tasca comercial per captar clients, però actualment no ens fa falta perquè, per sort, ja en fem prou amb els clients que venen a oficina. Ens ha beneficiat molt que amb la crisi els bancs baixessin els interessos perquè la gent acudeix a nosaltres buscant un millor rendiment, que fixant-nos en la història la borsa sol ser d'un 10%.
- **Quantes persones sou a l'oficina de Girona?**

Actualment a Girona som 5 persones, amb formació econòmica i jurídica diversa.

- **Creu que seria sostenible el sistema capitalista sense la borsa?**

Jordi Albertí: Jo crec que no.

La borsa és una font de finançament per créixer més. Si no hi hagués la borsa les empreses que busquen finançament haurien de recórrer als bancs per créixer i si els bancs, tal com passa ara, decideixen no deixar diners es frenaria l'expansió de totes les empreses que només els hi quedaria recórrer als inversors.

En el mercat primari les empreses per iniciar-se necessiten capital i per aconseguir-lo en aquests moments existeix la possibilitat dels préstecs bancaris o dels inversors.

El nou empresari pot buscar inversors directament però queda limitat i per tant sorgeix la necessitat de que hi hagin intermediaris per buscar inversors a petita o gran escala . Actualment la borsa fa d'intermediari a gran escala entre les empreses que busquen finançament per créixer més i els inversors que volen invertir el seu capital.

Si la borsa no existís s'hauria de continuar buscant inversors sense els mitjans que la borsa ofereix perquè sinó només els bancs podrien deixar diners i això limitaria molt la creació de noves empreses i l'ampliació de capital de les ja existents .

Susana Vila: No, segur que no.

La borsa és un mercat i com tot mercat és on s'hi exposa la matèria primera i el client la va a buscar, igual que en un mercat de fruita, amb la diferència que el que es ven i es compra són les accions, els actius que fan falta. Les empreses van a buscar capital i el particular busca un benefici, dividend via accions (o fons d'inversió o,...).

Si fem el paral·lelisme amb el mercat del pa observem que una persona necessita pa cada dia. Molt poques persones se'l poden fer a casa i per tant necessiten comprar-lo. Es pot escollir on comprar-lo : directament a un pagès que en fa (poques persones hi tenen accés) o a una fleca, a un supermercat, a una panificadora,... però gairebé sempre l'haurà de comprar a través d'un intermediari.

En el mercat dels diners passa el mateix. Les empreses necessiten capital i tot i que el poden aconseguir directament de persones o entitats concretes (nous socis, bancs...) és molt difícil aconseguir grans quantitats i per això el paper intermediari de la borsa és imprescindible. Segurament hi poden haver altres mecanismes, però acabaran essent tant similars a la borsa que es poden considerar el mateix.

Es podria mantenir el sistema capitalista sense el mercat de valors ?

En aquests moments s'ha demostrat que econòmicament parlant necessitem el sistema capitalista i el sistema capitalista necessita la borsa

- **Hi hauria altres mitjans per posar en contacte la gent que té un capital per invertir i les empreses que necessiten inversors?**

Sí. És la nostra feina fer de broker. Però sense borsa seria molt més complicada.

- **En principi la informació de la borsa és transparent, ho és realment?**

En principi la informació és pública i transparent, no hi ha “xivatassos”⁴⁰ com a les pel·lícules, però sí que hi ha analistes que investiguen l'evolució de les empreses i fan deduccions i aquesta informació se la reserven.

- **Pot ser que algú poderós pugui arruïnar una empresa que vagi bé només amb la borsa?**

Arruïnar empreses no, però es pot manipular el preu de les accions per fer pujar o baixar la cotització. Però el temps sempre posa les coses al seu lloc i si l'empresa és bona i està guanyant diners tornaria a pujar, perquè algú l'estudiaria i veuria que aquella empresa té ingressos i un preu baix la compraria i les accions tornarien a pujar.

Fig.25: Sucursal Renta4 a Girona

Font: El mateix autor

⁴⁰ Terme popular per anomenar la informació confidencial

8.4.4. Entrevista a l'inversor 1 (M.P.S, dona de 57anys)

- **Quant temps fa que inverteixes o especules en borsa?**

He estat invertint durant 30 anys, perquè jo inverteixo no especulo ja que per especular bé es necessita molt de temps i treballant no disposes d'aquest temps.

- **Quina creus que són els aspectes positius de la borsa?**

Un de positiu és que a llarg termini sol ser rendible tot i que actualment amb la crisi sorgeix el dubte de si ho seguirà essent.

Un altre és que facilita poder acumular gran quantitat de capital i posa en contacte inversors amb empreses i facilita que un petit estalviador pugui invertir en borsa, una gran empresa.

- **Quins creus que són els aspectes negatius de la borsa?**

La informació confidencial que provoca desviaments en el mercat i també el nerviosisme que crea en la societat. La incertesa de futur per motius puntuals.

- **Què canviaries de la borsa?**

El que posaria seria més transparència per evitar l'existència d'informació confidencial.

- **Perquè et va cridar l'atenció aquest món?**

En un moment que l'activitat econòmica anava bé i la rendibilitat dels bancs no era bona vaig decidir endinsar-m'hi.

- **Amb quin capital vas començar a invertir?**

100.000 pessetes en aquell moment (600 euros).

- **De quin capital disposes actualment per invertir?**

Res perquè ara mateix no inverteixo.

- **Inverteixes sempre el mateix capital o el vas augmentant progressivament?**

Va augmentar als primers anys però ara l'he anat reduint progressivament.

- **En quins mercats inverteixes?**

Sempre he diversificat, invertia en una mica de tot però principalment IBEX.

- **Esculls sectors econòmics (farmacèutiques, energètiques....) o esculls empreses?**

Diversifico.

- **Creus que hi ha algun sector més "segur" que altres?**

Abans els sectors més segurs eren el farmacèutic, energètic, banca, però el que és segur en un moment en un altre pot no ser-ho.

- **Quina tècnica utilitzes?**

Normalment observava l'evolució de les empreses, ampliacions de capital que feien, repartiment de dividendes...

- **En quines hores del dia sols operar?**

Solia operar cap al migdia.

- **A través de quin lloc operes?**

A través de la banca.

- **En què et bases per realitzar les operacions?**

Quan les accions d'una empresa baixaven a un preu que no el considerava apropiat, comprava.

- **Un cop obtinguts beneficis els apartes o els reinverteixes?**

Depèn. Tenia per costum amb els beneficis comprar alguna cosa.

- **Si no existís la borsa invertiries directament en empreses properes? Per què?**

Suposo que no perquè és de difícil accés.

- **I en empreses més llunyanes?**

Encara seria més difícil.

- **Tindries mitjans per buscar empreses que necessitessin inversors sense intermediaris?**

Seria molt difícil.

- **Actualment creus que es podria mantenir el sistema capitalista sense la borsa?**

A mi em sembla que no, per una part la gent amb grans quantitats de capital podrien acumular-ne més i exercir la corrupció sense que se'ls trobés i els petits inversors no tindrien accés perquè grans empreses no podrien viure de préstecs de la banca.

8.4.5. Entrevista a inversor nº 2 (J.P.S, home de 83 anys)

“Tal com el món està desballestat no és moment d’invertir”

- **Quant temps fa que inverteixes o especules en borsa?**

Ara mateix no inverteixo però ho feia fins fa 5 anys.

- **Quina creus que són els aspectes positius de la borsa?**

El que trobo negatiu és que a vegades has de pagar moltes comissions i que els bancs la poden fer pujar o baixar com els hi convingui.

- **Quins creus que són els aspectes negatius de la borsa?**

El millor que passa és quan puja i tens beneficis, et quedes amb una molt bona sensació.

- **Què canviaries de la borsa?**

Un canvi que han fet últimament és que han tret del teletext de TV3 i ho haig de mirar a televisió espanyola per tant demanaria a la Televisió de Catalunya que el tornés a posar.

- **Perquè et va cridar l’atenció aquest món?**

M’hi vaig posar perquè els bancs no donaven interessos i volia ampliar el capital.

- **Inverteixes sempre el mateix capital o el vas augmentant progressivament?**

Vaig anar augmentant el capital progressivament.

- **En quins mercats inverteixes?**

Només inverteixo a l’IBEX35.

- **Esculls sectors econòmics (farmacèutiques, energètiques....) o esculls empreses?**

No em fixo en els sectors sinó compro les empreses que estan a l’alça.

- **Creus que hi ha algun sector més “segur “ que altres?**

El sector bancari normalment havia sigut més segur que els altres però últimament res és molt segur.

- **Quina tècnica utilitzes?**

No utilitzava cap tècnica en particular. Feia un seguiment de les empreses i quan veia que les empreses portaven 4 o 5 dies pujant llavors agafava el cotxe i anava al banc d’Anglès perquè em fessin l’operació de compra.

- **En quines hores del dia sols operar?**

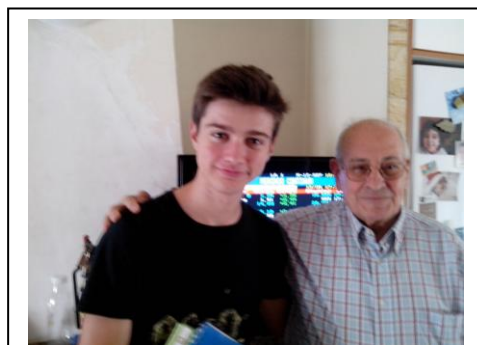

Fig.26: Entrevista J.P.S.

Font: El mateix autor

Solia operar al matí perquè era quan tenia més facilitat per anar al banc.

- **A través de quin lloc operes?**

Operava a través del banc.

- **En què et bases per realitzar les operacions?**

Fent un seguiment de les empreses i mirar com evolucionen, a part, em solia guiar bastant pels consells i notícies que em donava un bon amic que era molt entès .

- **Un cop obtinguts beneficis els apartes o els reinverteixes?**

Normalment els apartava i els posava al banc per si en un moment en necessitava per fer una inversió més grossa.

- **Si no existís la borsa invertiries directament en empreses properes? Per què?**

No. Perquè invertint a empreses grans inverteixes en empreses que són més fiables que les petites i per tant et donen seguretat.

- **I en empreses més llunyanes?**

Encara menys perquè tindria menys informació.

- **Tindries mitjans per buscar empreses que necessitessin inversors sense intermediaris?**

Tindria mitjans, però no ho faria perquè jo he tingut empreses i sé que un cop ets soci en una empresa petita no en pots marxar, no t'ofereix liquiditat.

- **Actualment creus que es podria mantenir el sistema capitalista sense la borsa?**

Em sembla que no perquè moltes empreses en viuen. Principalment els bancs perquè ells fan pujar o baixar la borsa.

8.4.6 Entrevista a l'inversor nº 3 (F.F.V, 53 anys)

- **Quant temps fa que inverteixes o especules en borsa?**

Inverteixo des de fa 17 anys, des del 98

- **Quina creus que són els aspectes positius de la borsa?**

El que trobo que és positiu de la borsa és que si tens sort o les circumstàncies t'ajuden pots guanyar una mica més que si tinguessis els diners al banc.

- **Quins creus que són els aspectes negatius de la borsa?**

La part negativa és que si apostes tots els teus diners et pots quedar sense res.

- **Què canviaries de la borsa?**

Canviaria el fet que qualsevol moviment a qualsevol part del món et poden fer baixar les teves accions, m'agradaria que no influís tant.

- **Perquè et va cridar l'atenció aquest món?**

Em vaig posar en borsa en una època que els interessos havien baixat pujat molt i el banc et pagava molt diners per tenir els teus diners a allà però evidentment era irreal, no es va mantenir i els interessos van baixar a nivell insòlits pel que vaig decidir fer una prova i invertir a la borsa. Sempre, però, invertint a llarg termini sense especular. Vaig triar les accions d'Endesa perquè vaig considerar que era un sector molt estable no com per exemple ho va ser la bombolla tecnològica que va pujar molt de cop i després va acabar baixant. Una altra raó per triar-la va ser que l'Aznar va fer molta oferta pública rebaixant el preu d'aquelles accions. Ho vaig demanar però només me'n van concedir una part de les que demanava per tant vaig haver de comprar la resta a preu normal.

Inverteixes sempre el mateix capital o el vas augmentant progressivament?

Sempre he tingut el mateix capital invertit amb Endesa. Més tard, però, vaig incorporar a la meva cartera unes accions de Caixabank al agafar un pack que al final una part dels diners es convertien en aquestes accions.

- **En quins mercats inverteixes?**

Només inverteixo a l'IBEX35.

- **Esculls sectors econòmics (farmacèutiques, energètiques....) o esculls empreses?**

Vaig escollir per empreses.

- **Creus que hi ha algun sector més "segur" que altres?**

No crec que cap sector sigui més segur sinó que les companyies importants de cada sector són les més fiables.

- **A través de quin lloc operes?**

A través del banc.

- **Un cop obtinguts beneficis els apartes o els reinverteixes?**

Els beneficis obtinguts, és a dir, els diners que han pujat les accions els he mantingut però els dividendes que han repartit me'ls he quedat, no els he reinvertit.

- **Si no existís la borsa invertiries directament en empreses properes? Per què?**

Ho he pensat vegades i fins i tot ho he fet. Vaig comprar un pis a la plaça però no com a inversió sinó per viure però al final em vaig decidir quedar a la casa i el vaig vendre, vaig posar els diners al banc.

- **I en empreses més llunyanes?**

No hi invertiria perquè em mouria en un terreny desconegut, necessitaria més capital i coneixement de l'empresa que no tinc.

- **Actualment creus que es podria mantenir el sistema capitalista sense la borsa?**

No ho sé. L'avantatge de la borsa és que permet a unes companyies que no tenen capital aconseguir-lo. Hauries de buscar la manera d'invertir en empreses que en necessitessin i seria molt difícil però suposo que podria existir funcionant d'una altra manera.

8.4.7. Entrevista a l'inversor nº 4 (N.R.C. , dona de 48 anys)

- **Quant temps fa que inverteixes o especules en borsa?**

En realitat no jugo a la borsa de manera directa i voluntària, sinó que el 2012 la Caixa ens va proposar fer una imposició a plaç fix amb una durada de dos anys. D'aquest diners un 90% estava subjecte a un interès determinat i el 10% restant servia per invertir a la borsa en accions a tres empreses determinades (Repsol, telefònica i Banc de Santander).

Si el 10% que tenies a la borsa no donava una rendibilitat del 5% obtenies els interessos, en cas contrari et bescanviaven el 10% dels diners invertits en accions en una d'aquestes empreses que ells mateixos escollien.

A nosaltres ens van tocar accions de la Repsol i el nostre objectiu era que quan recuperéssim els diners els trauríem.

Vam tenir la mala sort que les accions d'aquesta empresa han anat baixant i per tant hem cregut convenient no tocar-les fins que recuperem els diners. Per tant, seguim els moviments de la borsa amb l'únic objectiu de buscar el moment adient per vendre les accions i no perdre els diners.

Seguim la borsa per deixar de jugar a la borsa.

- **Quina creus que són els aspectes positius de la borsa?**

Els aspectes positius de la borsa és que posa en contacte possibles inversors amb les empreses que necessiten capital. Per tant, posa a l'abast de tothom la possibilitat de poder invertir amb empreses que sense aquest mitjà serien inaccessibles.

En aquests moments en què els Bancs donen tant poca rendibilitat és positiu que la gent pugui buscar altres maneres de treure profit dels seus estalvis.

- **Quins creus que són els aspectes negatius de la borsa?**

L'aspecte negatiu és el risc que comporta. Especular a la borsa pot fer-te augmentar el capital o disminuir-lo considerablement. Per tant, el petit inversor cal saber els perills que comporta i invertir només els diners que no necessita.

L'altre aspecte negatiu és que encara que la informació de les empreses és pública i per tant tothom parteix de les mateixes dades sempre hi ha gent que té informació privilegiada que pot fer canviar els flux de la borsa. A més, els grans inversors poden perjudicar o beneficiar empreses segons els seus interessos independentment dels beneficis reals que puguin tenir.

Però l'aspecte negatiu que jo destacaria és el paper que juguen els Bancs respecte els seus clients. Els bancs necessiten crear productes relacionats amb la borsa. Productes que els seus analistes han escollit i que no sempre donen els resultats esperats. La poca informació que proporcionen als clients fa que sovint posin els seus estalvis en risc sense saber-ho.

- **Perquè et va cridar l'atenció aquest món?**

Buscava rendibilitat pels meus estalvis i indirectament vaig descobrir-lo.

- **Inverteixes sempre el mateix capital o el vas augmentant progressivament?**

En principi, vaig invertir un capital que ha anat disminuint progressivament. En aquests moments les accions han baixat tant que he perdut la meitat de la inversió. La meua estratègia és no tocar-los fins que es tornin a recuperar.

Tanmateix les accions de l'empresa Repsol han baixat tant que després d'estudiar el mercat he cregut convenient comprar-ne més perquè ara és el moment de comprar i esperar. El risc hi continua essent, però em sembla que serà una bona inversió.

- **En quins mercats inverteixes?**

A l'IBEX 35

- **Esculls sectors econòmics (farmacèutiques, energètiques....) o esculls empreses?**

Energètica

- **Creus que hi ha algun sector més "segur" que altres?**

No. Depenent de la situació econòmic o del moment concret tots els sectors poden pujar o baixar.

- **A través de quin lloc operes?**

A través del banc

- **Un cop obtinguts beneficis els apartes o els reinverteixes?**

Encara no he tingut beneficis

- **Si no existís la borsa invertiries directament en empreses properes? Per què?**

No, perquè encara hi veig més risc que jugar a la borsa. L'empresa pot anar bé o malament, però quan inverteixes directament implica més continuïtat, anar a remolc de la situació de l'empresa i no és tant fàcil vendre les accions quan tu ho necessites perquè el ventall d'inversors és més reduït i podries perjudicar directament l'empresa.

Quan inverteixes en una empresa concreta et dóna més responsabilitat. Una responsabilitat que no voldria assumir.

- **I en empreses més llunyanes?**

Encara menys.

- **Tindries mitjans per buscar empreses que necessitessin inversors sense intermediaris?**

Des de la meua situació actual no. Si volgués dedicar-m'hi em posaria en contacte amb associacions empresarials diverses per obtenir informació.

- **Actualment creus que es podria mantenir el sistema capitalista sense la borsa?**

Crec que no, perquè les empreses necessiten capital i han de trobar inversors i els inversors necessiten tenir un ventall d'empreses per triar on volen invertir els seus diners. Si no existís la borsa hi hauria d'haver un sistema molt semblant per posar en contacte empreses i inversors basat en intermediaris que fessin aquesta feina i per tant es podria manipular molt més. La borsa és més objectiva i ofereix més possibilitats i llibertat dels inversors.

El sistema capitalista té moltes mancances i aspectes que jo crec que caldria canviar , sobretot referents als valors i la desigualtat entre les persones i els diferents països. Tanmateix opino que el sistema capitalista necessita la borsa per continuar funcionant.

8.5. Reflexions de Josep Vicens, economista i professor d'economia

Segons Josep Vicens, que afirma que no és cap expert en borsa, el sistema financer funciona perquè hi ha una sèrie de gent que té capacitat per estalviar que són aquella gent que en lloc de gastar-se tot el que ingressa destina una part a l'estalvi. Aquest estalvi es posa a unes institucions que canalitzen els diners cap a la gent que en necessiti com els Estats, les empreses i els consumidors a través dels intermediaris financers, el sistema bancari (entitats financeres) i no bancari (Institucions de crèdit, fons de pensions, fons de crèdits).

Quan tu deixes els teus diners sempre has de tenir en compte tres conceptes: quina liquiditat tindrà, és a dir si podràs disposar d'aquests diners quan vulgui; quin risc té i la rendibilitat, és a dir quin benefici n'obtindrà.

Els sistemes de les empreses quan necessiten diners és molt arriscada i per això es decideix dividir el risc entre molts petits inversors. És d'aquesta manera que van néixer les Societats Anònimes.

Quan es va iniciar el negoci de les indústries baleneres, els vaixells estaven dos anys a alta mar caçant balenes i això tenia un risc molt gran perquè es podia enfonsar, alta mortalitat dels mariners, problemes tècnics,... Per minimitzar aquest problema es van crear empreses on cadascú tenia una part petita i així el risc es diluïa, és l'origen de les accions perquè les viudes dels mariners podien invertir una mica en diferents vaixells. Va arribar un moment que aquests petits papers que eren accions se'ls van començar a intercanviar. Normalment quedaven a sota un arbre on tothom sabia que era el lloc on es venien i compraven accions. Com que a vegades plovia o feia mal temps van decidir agafar un local per dur a terme les operacions; aquesta va ser la primera borsa.

Inicialment, les transaccions econòmiques estaven directament lligades a empreses productives, però actualment en globalitzar-se tot el sistema s'ha convertit en un mercat que està molt allunyat de la producció i fins i tot de la realitat de les pròpies empreses ja que s'estan comprant a vegades actius financers que no tenen gaire a veure amb la pròpia realitat econòmica de l'empresa. Realment hi ha molta gent que està invertint els seus diners en bons o productes que són inversions especulatives i difícilment el sistema capitalista global que va lligat a un sistema financer global podria funcionar si no hi hagués aquests mercats. Probablement si s'abolís la borsa, algú crearia nous mercats privats i es podria crear per exemple una borsa que funcionés únicament amb un ordinador en el qual la gent pogués comprar i vendre productes.

El sistema financer actual podria funcionar sense borsa? No, però probablement en sortirien d'altres i acabaria existint igualment un sistema molt similar.

S'ha de tenir present que és un mercat secundari i el principal és el primari, el que necessiten diners. Aleshores quan invertim a la borsa hem de tenir molt present que en el fons només es guanyen diners quan vens les accions, quan t'ho has venut a un preu més elevat del que vas comprar.

Els altres sistemes també haurien de seguir el criteri de les tres "D": Disponibilitat, quan tu necessites els recursos els pots treure; durada, l'esperit primogènit és que tu inverteixis de tal

manera que ho tinguis molt de temps i diversificació. Hauríem de diversificar per sectors (per exemple no tot a la banca), per empreses, per països, per tipologia de països,...

Quan es van privatitzar les empreses a Rússia, com que eren propietat de l'Estat van donar part del capital a la gent. Va tocar dues accions per persona i això va comportar que molts d'ells no sabien que fer-ne. Un professor matemàtic que cobrava 200 euros al mes, va agafar un cartell on deia "compro accions" i es va dedicar a anar pels mercats de Moscou a comprar i vendre accions i amb això guanyava 2000 euros al mes; és a dir, encara que no existia la borsa hi havia un intermediari que feia la seva funció per tant si la borsa desaparegués algú ocuparia el seu lloc.

Crec que hi hauria d'haver una regulació internacional per evitar tot el tema d'especulació que a vegades perjudica més a la pròpia borsa i probablement hi hauria d'haver alguns sectors en els quals hauria d'estar restringida l'especulació, sobretot en el sector dels aliments perquè a vegades s'especula massa en els aliments quan hi ha escassetat i això fa que la gent es quedi sense diners per comprar segons quin producte. Em sembla correcte que s'especuli sobre una empresa, però que es faci sobre el blat de moro com va passar a Mèxic que era la base de la seva alimentació no és ètic. Un altre problema és que molta gent que especula ho fa des de paradisos fiscals i paguen impostos a on els és més beneficiós perquè el capital es pot moure per on es vulgui.

Valorant els avantatges i inconvenients del capitalisme observem que el capitalisme assigna els recursos en funció de la demanda i oferta de la gent. Per exemple, com és que cada matí jo vaig a la fleca i hi ha pa? El forner en funció de la demanda que ha tingut els dies abans sap que els dilluns ven, parlant hipotèticament, més que els dimarts i fabrica en funció de la demanda que té. Si ets l'únic forner del lloc pots posar el preu que vulguis però si un altre forner veu que hi ha negoci posarà una fleca al costat i la competència farà que s'assignin els recursos de manera dignament racional.

Els negocis que no són rendibles, com la sanitat i l'educació, els munta l'estat perquè cap empresa vol regentar-los perquè no hi ha benefici.

Existeix l'anomenat *Protocol MIFI* que és un qüestionari que es passa a tothom que vol invertir a la borsa per veure que té uns coneixements mínims sobre el tema. Si no es compleixen aquests mínims no es permet invertir-hi. Això es fa perquè a vegades el sistema econòmic, amb l'afany de guanyar diners, fa actuacions que poden ser molt perjudicials per gran part de la població.

Es pot parlar de tres grans blocs del sistema capitalista:

- L'americà, on tot és privat (fins i tot la sanitat, tot i que ara el President Obama ha creat una petita seguretat social que permet a la gent més desfavorida apuntar-s'hi, tot i que molta gent no hi està d'acord).
- L'europeu, que ve de la tradició de la segona guerra mundial quan es crea la Seguretat Social, un estat paral·lel que té tants recursos com l'estat, que ajuda a la sanitat de la gent i a la seva jubilació. És un element molt important que fa que hi hagi estabilitat, que hi hagi menys crisi i protecció pels treballadors.

- El model xinès que és un sistema capitalista en el mercat però amb control polític de tot. És una transició cap a un sistema capitalista.

Si no existís la borsa les empreses tindrien més dificultat per fer que la gent invertís en elles. Només podries accedir-hi si anessis directament a l'empresa a comprar o amb un sistema informàtic. El mèrit de la borsa és la disponibilitat, un lloc on tu saps que sempre que vulguis podràs recuperar alguns diners, cosa que si fos una inversió directa a l'empresa quan tu ho necessitessis no ho podries recuperar fins al cap d'un temps.

A la història podem trobar molts exemples d'intercanvis o intermediaris. Un exemple molt clar es dona en els camps de concentració nazis durant la Segona Guerra mundial on es va crear una microeconomia d'intercanvi. La Creu Roja enviava uns paquetets pels soldats (una mica de carn, uns cigarrets, etc.) i com que algun dels soldats presoners eren vegetarians es van adonar que podien intercanviar la carn per altres productes que els interessés. Al final, amb la dinàmica establerta es van adonar que el producte que funcionava millor per a l'intercanvi eren les cigarretes i es va establir un sistema de preus en funció de les cigarretes que es van convertir en la "moneda" interna del camp. Com a conseqüència es va crear un sistema financer propi. Va arribar a ser tant sofisticat que quan s'acabaven les provisions, i els fumadors s'havien fumats totes les cigarretes en volien més i per tant les poques persones que en tenien pujaven el preu del cigar. Van fer una cantina on la gent anava a menjar i es va començar a "falsificar cigarrets" la gent amb un escuradent treia una mica de tabac i així feien dos cigarretes. Al final es van fer vals per menús que s'intercanviaven per cigarretes o per altres coses d'utilitat i va ser el nou diner substituint la cigarreta.

Cristian Felber, economista austríac proposa l'anomenada *Economia del bé comú*. Defensa que desaparegui el sistema borsari perquè cada empresa s'autofinanci i hi hagi organismes públics que siguin els responsables que totes tinguin prou finançament. A més proposa que les empreses que més creixin siguin sancionades de manera que en el consell d'administració de l'empresa hi entrés l'Estat. Per tant les empreses no tindrien interès en ser molt grans. Seria un Sistema capitalista més just que donaria prioritat al bé comú i no a l'afany de lucre. L'empresa, *La Fageda d'en Jordà* és una de les empreses que mantenen aquesta teoria. Publiquen el seu balanç del bé comú fet per una auditoria externa que sobre un total de 1000 punts te'n van donant o restant segons si compleixes els paràmetres que els semblen correctes, per exemple quantitat de homes i dones a l'empresa, la contaminació, ...

8.6. Resum de les idees expressades per George Soros en el seu llibre “La crisis del capitalisme global” (1999)

En aquest llibre l'autor analitza el sistema capitalista global els seus aspectes positius, les seves mancances i possibles solucions als dèficits detectats.

L'autor no vol abolir el capitalisme, malgrat les deficiències creu que és millor que les alternatives. El que desitja és impedir que el sistema capitalista global es destrueixi ell mateix.

Segons l'autor, el sistema capitalista global es caracteritza pel lliure comerç i per la lliure circulació de capitals. En aquest llibre ens parla dels tres factors que afavoreixen la desintegració del sistema capitalista global i els problemes que això comporta:

- Deficiència del sistema bancari internacional
- Alguns països han començat a abandonar el sistema capitalista global
- Incapacitat de les autoritats monetàries internacionals per mantenir-los units.

El sistema capitalista global es basa en la creença de que els mercats financers si se'ls abandona als seus propis recursos tendeixen a l'equilibri. L'autor no està d'acord en aquest punt perquè els mercats financers són propensos als excessos i si una seqüència expansió/depressió traspasa un límit concret mai tornarà al lloc d'inici. No actua com un pèndol sinó com una bola de demolició colpejant les diferents economies.

La crítica de l'autor al sistema capitalista global es desglossa en 2 apartats principals:

- Defectes del mecanisme del mercat (inestabilitats incorporades dels mercats financers)
- Deficiència del sector no mercat, és a dir, fracàs i erosió dels valors morals tant a nivell nacional com internacional.

El capitalisme necessita la democràcia com a contrapès perquè el sistema capitalista per si sol no mostra tendència a l'equilibri com tradicionalment es creu.

Abolir l'existència dels mercats no és viable ni desitjable, però en la mesura en què hi ha interessos col·lectius que transcendeixin les fronteres estatals, la sobirania dels estats ha de subordinar-se al dret internacional i a les institucions internacionals.

Segons George Soros, basant-se en l'afirmació de Popper, a diferència de la ciència, una hipòtesis financera no ha de ser verdadera per ser rendible, és suficient amb que arribi a ser acceptada de manera generalitzada. Aquesta afirmació ha estat molt criticada pels filòsofs de la ciència tanmateix l'autor afirma que en la ciència el valor d'una hipòtesi és intangible, en canvi en els mercats financers es pot mesurar fàcilment pels beneficis que produeix.

Les construccions humanes, com les accions, tenen conseqüències no buscades i aquestes conseqüències no es poden preveure adequadament . Totes les construccions humanes sempre tenen defectes si esperen que les teories polítiques tinguin una validesa atemporal com les lleis de la ciència.

Reconèixer les limitacions de les ciències socials no significa que haguem d'abandonar la recerca de la veritat en l'exploració dels fenòmens socials, significa reconèixer que alguns

aspectes de comportament no es regeixen per lleis vàlides eternament. Quan una empresa o sector estan sobrevalorats poden emetre accions i usar els beneficis per justificar fins a cert punt les expectatives exagerades.

8.7. Visita a la borsa

Un dels objectius que m'havia marcat en escollir aquest tema era visitar la Borsa de Barcelona per poder conèixer les instal·lacions i poder observar el dia a dia d'aquesta organització que mou tants diners.

La Borsa de Barcelona és un edifici molt luxós però que no deixa de ser un mercat on s'hi negocien uns productes i es posen en contacte dues figures claus per l'economia, les empreses i els estalviadors.

La Borsa espanyola compta amb 700 treballadors, 56 dels quals treballen de manera fixa a Barcelona (economistes, informàtics, ...). La seu central està a Madrid que és on es troben la majoria d'empleats i on totes les altres borses estan connectades.

En la borsa un minut pot ser essencial per guanyar 10000 euros o perdre'n 20000 per tant hi ha molta gent que prefereix anar a operar als edificis de les borses perquè són els únics llocs on pots veure les dades a temps real.

En entrar a la Borsa de Barcelona cal passar un control de seguretat on un guarda et demana el DNI i les dades, després, passes la motxilla per una cinta de rajos X mentre tu ho fas per un detector de metalls.

Un cop a dins el primer que trobes és el parquet electrònic. Una gran sala plena de pantalles on constantment vas veient llumetes i números que canvien. Els membres de la Borsa de Barcelona disposen de moderns "boxes de contractació" amb tecnologia molt avançada (consoles telefòniques amb sistemes de gravació incorporats i marcació per pantalla tàctil, fax, impressores, etc.) que permet accedir a tots els mercats globals.

A la part posterior hi ha una pantalla gegant (un vídeo-wall format per més de 1000 monitors) on es poden veure tots els índex del món i en concret, a la meitat esquerra de la pantalla, les empreses de l'IBEX35 i la seva evolució mensual i setmanal.

Un cop t'endinses més al parquet veus que a la zona esquerra hi ha 35 pantalles, una per cada empresa de l'IBEX35. En elles es poden veure moltes dades que et poden ser d'ajuda alhora de prendre les decisions per la teva cartera d'inversions: les cotitzacions que tenen en aquell moment les accions de l'empresa, és a dir, quant val una acció, la variació que està tenint aquell dia cada acció, el màxim i el mínim preu que ha tingut una acció durant el dia, la variació setmanal i mensual de l'empresa. Al centre hi ha quatre columnes dividides en dos blocs: el primer bloc fa referència a l'oferta d'aquelles accions, la primera columna és el número d'accions que s'ofereixen d'aquella empresa i la segona el preu que es venen (més avall explicaré com es classifiquen); la primera columna del segon bloc és el número d'accions que es demanen de l'empresa i la segona al preu que es demanen.

A la dreta hi ha tantes pantalles com sectors (tecnologia, farmacèutiques,...) on hi apareix el llistat de les empreses amb la cotització que té en aquell moment, la variació que està tenint aquell dia, el màxim i el mínim del dia.

A més, en el parquet es pot visualitzar les deu principals cadenes que ofereixen de forma contínua la informació financera i notícies de tot el món (CNN; CNBC, Bloomberg, Sky News,...). Fins i tot la cafeteria compta amb monitors amb dades a temps real per no deixar d'estar informat ni un moment.

Tot i que els usuaris de la borsa estan ben informats no poden comprar i vendre directament perquè només ho poden fer els brokers autoritzats. Per això la borsa posa en contacte aquests dos grups. Les empreses intermediàries especialitzades disposen de despatxos oberts en una zona del parquet i els inversors poden utilitzar els telèfons interns per posar-se en contacte de manera gairebé immediata amb el seu broker i poder donar l'ordre de compravenda en el moment exacte.

Els altres departaments de la borsa són :

- La sala d'actes amb una aforament de 200 persones on s'hi realitzen conferències, cursos i presentacions financeres i rodes de premsa.
- La sala de Juntes on s'hi celebren les reunions del Consell d'Administració de la Societat Rectora de la borsa de Valors de Barcelona, S.A.U. i les reunions de més alt nivell (màxim representants de les empreses, personalitats polítiques, institucions financeres,... En aquesta sala s'hi poden veure els retrats dels Síndics – Presidents del Col·legi Oficial d'Agents de Canvi i dels presidents del Consell d'Administració.
- Sala “Casa Llotja de Mar” que Inicialment era el lloc on es realitzaven activitats de contractació. Actualment s'hi mostren els retrats dels Síndics – Presidents de les Juntes Sindicals del Col·legi de Corredors Reials de Comerç de Barcelona

*Fig.27: El parquet, la sala d'actes, la sala de Juntes i la sala de la Casa Llotja de Mar de la Borsa de Barcelona
Font:www.borsabcn.es*

8.8. Fitxes tècniques de les empreses analitzades

8.8.1. Inditex

Inditex, S.A.	
INDITEX	
Tipus	Societat anònima (BMAD: ITX)
Sector	Tèxtil
Fundada	A Coruña, Galícia (1974)
Fundador(s)	Amancio Ortega /Rosalía Mera
Seu	Arteixo, Galícia
Persones clau	Amancio Ortega (President) Pablo Isla (Executiu en cap)
Productes	Roba
Ingressos	10.41 bilions d'€ (2008)
Ingressos d'exploració	12.527 milions € (2010)
Ingressos nets	1.832 milions € (2010)
Empleats	103.201 (juliol 2011)
Filials	Zara, Pull and Bear, Bershka, Massimo Dutti, Stradivarius, Oysho, Zara Home,Zara Kids i Uterqüe

Fig.28: Fitxa tècnica de l'empresa Inditex
Font: <https://ca.wikipedia.org/wiki/Inditex>

8.8.2. DIA Supermercats

Distribuidora Internacional de Alimentación, SA

Tipus	Societat anònima BMAD: DIA
Sector	Distribució minorista
Fundada	1979
Seu	Las Rozas, Espanya
Àrea de servei	Espanya, França, Portugal, Argentina, Brasil, RP Xina
Persones clau	Ana María Llopis (presidenta no executiva)
Ingressos	4.920 milions d'euros (2012)
Ingressos nets	157,9 milions d'euros (2012)
Lloc web	www.diacorporate.com

Supermercat DIA a Pequín, prop del temple tibetà Yonghe Gong

*Fig.29: Fitxa tècnica de l'empresa DIA supermercats
Font: [https://ca.wikipedia.org/wiki/DIA_\(supermercats\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/DIA_(supermercats))*

8.8.3. Grífols

Grífols SA	
GRIFOLS	
Tipus	Societat anònima (BBCN: GRF)
Sector	Farmacèutica, Química
Fundada	1940
Seu	Barcelona, Catalunya
Persones clau	Víctor Grífols i Lucas(President)
Productes	Productes hemoderivats, de diagnosi i especialitats farmacèutiques
Ingressos	2302.7 milions d'€(2011)
Ingressos d'exploració	278.8 milions d'€(2011)
Ingressos nets	233.6 milions d'€(2011)
Empleats	11,230 (2011)
Lloc web	www.grifols.com

Fig.30: Fitxa tècnica de l'empresa Grífols
Font: <https://ca.wikipedia.org/wiki/Grífols>

8.8.4. Gas Natural

Gas Natural Fenosa	
	
Seu corporativa de Gas Natural Fenosa	
Tipus	Societat Anònima
Indústria	Gas i electricitat
Fundació	1991
Seu central	Barcelona, Espanya
President	Salvador Gabarró Serra
Conseller Delegat	Rafael Villaseca Marco
Productes	Gas natural i electricitat
Benefici d' explotació	4 645 milions de euros (2011)
Benefici net	1 325 milions d' euros (2011).
	Deute: 11.000 milions de €(2013 Q2)
Empleats	17 769 (2011)
Lloc web	http://www.gasnatural.com/

Fig.31: Fitxa tècnica de l'empresa Gas Natural Fenosa
Font: https://es.wikipedia.org/wiki/Gas_Natural_Fenosa